

**Қазақстан Республикасы ІІМ
Бәрімбек Бейсенов атындағы
Қарағанды академиясы**

**Заң институты
Мемлекеттік-құқықтық пәндер кафедрасы
Қылмыстық процесс кафедрасы**

**Бекітемін
Академия бастығының
ғылыми жұмыс жөніндегі
орынбасары з.ғ.к., доцент
полиция полковнигі**

_____ **О.Т. Сейтжанов**
2019ж. «__» _____

5В030300 «Құқық қорғау қызметі» мамандығына арналған
МККНІ 3321 Мемлекеттердің қылмысқа қарсы күрестегі
халықаралық ынтымақтастығы

**пәні бойынша жұмыс оқу бағдарламасы
(SYLLABUS)**

Оқыту нысаны: күндізгі
Курс: 3-курс (алым 2017ж.
«**ПО сотқа дейінгі тергеу**»)
Семестр: 6
Кредит саны: 1(45 сағат)
Дәріс: 5
Семинар: 5 .
Тәжірибелік: 5
КООЖ: 15
КӨЖ: 15
Емтихан: 6 семестр

Қарағанды 2019

**5B030300 «Құқық қорғау қызметі» мамандығына арналған
«Мемлекеттердің қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық
ынтымақтастығы» пәні бойынша жұмыс оқу бағдарламасы (SYLLABUS)**

Құрастырғандар: мемлекеттік-құқықтық пәндер кафедрасының доценті,
полиция подполковнигі С.С. Түсіпбеков.

Мемлекеттік-құқықтық пәндер кафедрасының отырысында қарастырылды.
2019ж. «11» маусымдағы № 20 хаттама

Мемлекеттік-құқықтық пәндер
кафедрасының бастығы з.ғ.к.,
полиция подполковнигі

Р.Қ. Джиембаев

Қылмыстық процесс кафедрасының отырысында қарастырылды.
2019ж. «07» маусымдағы № 20 хаттама

Қылмыстық процесс
кафедрасының бастығы
полиция полковнигі

Д.А. Әбеуов

Қазақстан Республикасы ІІМ Бәрімбек Бейсенов атындағы Қарағанды
академиясының ОӘК отырысында бекітілді.
2019ж. «11» шілдедегі № 11 хаттама

© Қазақстан Республикасы ІІМ Бәрімбек Бейсенов атындағы Қарағанды
академиясы, 2019ж.

2.1 НЕГІЗГІ АҚПАРАТ

1. Шифр және мамандық атауы	5B030300 «Құқық қорғау қызметі» мамандығы
2. Курс, семестр	3-курс 6-семестр
3. Пән циклі	ЖОО компоненті
4. Кредиттер саны	1 кредит
5. Сабақ өткізу орны	Оқу аудиториясы және дәріс залы
6. Дәріскер	Серғазы Сейтқазыұлы Түсіпбеков мемлекеттік-құқықтық пәндер кафедрасының доценті, полиция подполковнигі Дулат Әлиасқарұлы Әбеуов қылмыстық процесс кафедрасының бастығы полиция полковнигі
7. Сабақ жүргізетін оқытушы	Серғазы Сейтқазыұлы Түсіпбеков мемлекеттік-құқықтық пәндер кафедрасының доценті, полиция подполковнигі Дулат Әлиасқарұлы Әбеуов қылмыстық процесс кафедрасының бастығы полиция полковнигі

2.2. ПРЕРЕКВИЗИТТЕР:

Аталмыш курстың материалын игерерден бұрын зерделенетін пәндер курсантқа халықаралық жария құқығының мәнін қалыптастыруға, мемлекеттердің халықаралық ынтымақтастығының принциптері туралы, оның мүмкіндіктері мен шекарасын түсінік береді.

Жақын пәндер болып табылады: мемлекет және құқық теориясы, Қазақстан Республикасының конституциялық құқығы, халықаралық жария құқығы, Қазақстан Республикасының қылмыстық құқығы, Қазақстан Республикасының қылмыстық процесс құқығы, Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдары.

2.3. ПОСТРЕКВИЗИТТЕР:

Курсты зерделегеннен кейін қылмысқа қарсы күрестегі Қазақстан Республикасы ІІО халықаралық ынтымақтастығының тәжірибелік аспектілерін баяндайтын қажетті мәселелермен танысқан дұрыс. Бұл аталмыш аядағы Қазақстан Республикасы ІІО қызметін баяндайтын тәжірибелік материалдарды зерделеу кезінде жүзеге асыруға болады.

2.4. Пәнді қысқаша сипаттау:

Пәнді оқыту мақсаты:

Курсанттардың қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастықтың әдістері мен түрлерін игеру, қылмысқа қарсы күрестегі құқық қорғау органдарының бірлескен әрекеттерінің құқықтық негіздері білімін тереңдету.

Пәнді оқытудың басты міндеттері:

Арнайы курстың мақсатына қылмысқа қарсы күреске қатысты халықаралық құқықтық құжаттармен жұмыс жасауды үйрену болып танылады. (шетел азаматтарын қылмыстық қудалау, қылмыстық қылмыскерлерді ұстап беру, интерполға шығу, мемлекеттердің қылмысқа қарсы күрсеудегі ынтымақтастықтығы).

Арнайы курстың маңызды мақсаты қылмысқа қарсы күрестегі мемлекеттердің ынтымақтастықтығын үйлестіретін Қазақстан Республикасының құқыққорғау органдарымен қолданылатын халықаралық шарттарды тәжірибелік механизмімен курсанттарды таныстыру болып табылады.

Пәннің қысқаша мазмұны:

Қазақстан Республикасының әлемдік қоғамдастыққа енуі, әрі қарайғы саяси және экономикалық халықаралық интеграцияның оң ғана емес, сонымен бірге теріс жағы да бар. Қылмыстық құрылымдағы трансұлттық халықаралық қылмыстардың бөлігінің ұлғаюы бірден-бір қолайсыз жағдай туғызуда. Осыған байланысты курстың өзектілігі біздің елдің барлық қоғамдық қатынастар аясына криминалдық құбылыстардың ену көлемінің ұлғаюымен негізделеді. Сонымен қатар трансұлттық қылмыстар бөлігінің ұлғаю тенденциясы Қазақстан үшін ғана маңызды емес. Қазіргі замандағы аталған қылмыс түрлерінің едәуір өсу қоғамдық қауіптілігі әлемдік қоғамдастықтың көптеген елдердің алаңдаушылығын туғызуда.

Қылмысқа қарсы күрестегі мемлекеттердің халықаралық ынтымақтастығының жекелеген аспектілері кеңістікте, қылмыскерлерді ұстауда, босқындар құқығы, азаматтық, шетелдердің құқықтық ережесінде қылмыстық заңды қолдану мәселесін қараумен байланысты, халықаралық ғалымдармен, сондай ақ қылмыстық және Қылмыстық процесс курстарында қозғалды. Ф.Ф.Мартенс, М.Ф. Владимир-Буданов, И.Я.Фойницкий, Н.С.Таганцев, Н.Д. Сергеевский, В.П. Даневский, П.Е. Казанский, А.С.Ященконь және басқа да заңтану теоретиктерінің еңбектерінде ерекше маңызға ие болды.

Қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастықты жүзеге асыру кезінде құқыққорғау органдарының қызметкерлерінің кәсіпқойлығын арттыру шарты құқықтық білімнің, қылмысқа қарсы күреске бағытталған халықаралық актілер және ішкі заңдардың нормаларының жоғар деңгейі болып табылады.

Оқу курсы курсанттарды қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастықтың мәні мен бағытын ұғынуды үйретеді. Тақырыптық жоспарда қарастырылады: халықаралық құқықбұзушылықтардың сипаты; қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастықтың мәні мен бағыты; қылмыстық іс бойынша құқықтық көмек көрсету тәртібі, шарты, деңгейі; қылмысқа қарсы күрес мәселелері бойынша халықаралық ұйымдардың қызметі және т.б.

2.5. Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі

№	Жұмыс түрлері	Мазмұны және мақсаты	Ұсынылған әдебиеттерге сілтеме	Бақылау нысаны (рейтинг шкалаға сәйкес)	Балл (рейтинг шкалаға сәйкес)	Жаттығу беру нысаны	Тапсыру мерзімі
1	Семинар сабағында ауызша жауап беру және баяндама жасау	Семинар сабақтарының жоспарына сәйкес	Семинар сабақтарына дайындалу үшін ұсынылған әдебиеттерді қолдану	Курсты оқу барысындағы сабақ кестесі мен және оқу жоспарымен сәйкесі	Күнділікті тексеру, семинар сабақтарындағы жұмыстар мен ауызша жауаптары 100 % дейін бағаланады	Ағымдық бақылау (семинар сабақтарындағы жұмыстар мен ауызша жауаптары бағаланады)	Семинар сабақтары мен КӨЖ сабақтарының сабақ кестесі және оқу жоспарына сәйкес
2	КӨЖ сабағында ауызша жауап беру және баяндама жасау	КӨЖ сабақтарының жоспарына сәйкес	КӨЖ сабақтарына дайындалу үшін ұсынылған әдебиеттерді қолдану	Курсты оқу барысындағы сабақ кестесі мен және оқу жоспарымен сәйкесі	Күнділікті тексеру, семинар ж/е КӨЖ сабақтарындағы жұмыстар мен ауызша жауаптары 100 % дейін бағаланады	Ағымдық бақылау (семинар және КӨЖ сабақтарындағы жұмыстар мен ауызша жауаптары бағаланады)	Семинар сабақтары мен КӨЖ сабақтарының сабақ кестесі және оқу жоспарына сәйкес
3	Межелік бақылауға дайындық	сабақтарының жоспарына сәйкес	сабақтарға дайындалу үшін ұсынылған әдебиеттерді қолдану	Курсты оқу барысындағы сабақ кестесі мен және оқу жоспарымен сәйкесі	Тестілеу немесе Коллоквиум (100% дейін)	Межелік бақылау	семестрдің 7 және 14 аптасы
4	Реферат, эссе жазу, слайд-проект дайындау	КӨЖ сабақтарының жоспарына сәйкес	КӨЖ сабақтарына дайындалу үшін ұсынылған әдебиеттерді қолдану	Курсты оқу барысындағы сабақ кестесі мен және оқу жоспарымен сәйкесі	Тестілеу немесе Реферат қорғау (100% дейін)	Үй жұмысы/ КӨЖ тексеру	Семинар сабақтары мен КӨЖ сабақтарының сабақ кестесі және оқу жоспарына сәйкес

5	Емтиханға дайындық	Білім алушылардың пән бойынша ақпараттың білімдерін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттердің тізімімен сәйкестігі	Барлық оқу процесі аралығындағы дайындық	Қорытынды бақылау	Қорытынды	Курс аяқталғаннан кейін емтихан кестесімен сәйкестігі
---	--------------------	---	---	--	-------------------	-----------	---

2.6. Курс саясаты:

Курсантқа қойылатын талаптар:

- сабаққа қатысу;
 - семинар сабақтарына, КОӨЖ және КӨЖ, рейтинг бойынша тапсырмаларды тапсыруға жүйелі дайындалу;
 - сабақтарда белсенділік таныту;
 - тапсырмаларды уақытында тапсыру;
 - пәнді, курстың жекелеген тақырыптарын зерделеуге бастамашылық білдіру
- Рұқсат етілмейді:**
- себепсіз жағдайлар бойынша сабақ босатуға;
 - сабақтан қалуға;
 - сабақ уақытында ұялы телефон қолдануға;
 - оқытушыларды және басқа курсанттарды сабақтан алаңдатуға;
 - оқытушыларға және басқа курсанттарға қатысты дөрекілік көрсетуге;
 - тапсырманы орындамауға;
 - рұқсат етілмеген пәнді зерделеу әдістемесін, оның ішінде плагиатты қолдануға.

2.7. Ұсынылған әдебиеттер тізімі

№ №	Автор, атауы	Жылы, басылым орны
1. Құқықтық актілер		
1.	Қазақстан Республикасы Конституциясы (2019ж. өзгертулер мен толықтырулар).	// www.zakon.kz
2.	Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексі (2019ж. өзгертулер мен толықтырулар).	// www.zakon.kz
3.	Қазақстан Республикасы Еңбек кодексі (2015ж. 23.11).	// www.zakon.kz
4.	Қазақстан Республикасы Қылмыстық процесілік кодексі (2019ж. өзгертулер мен толықтырулар).	// www.zakon.kz

5.	Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексі (2017ж. өзгертулер мен толықтырулар).	// www.zakon.kz
6.	Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексі 2014 ж. 05 шілде № 235-V (өзгертулер мен толықтырулармен 10.02 2017 ж.).	// www.zakon.kz
7.	Қазақстан Республикасының «Құқық қорғау қызметі туралы» Заңы № 380-IV 06.01 2011 ж. (өзгертулер мен толықтырулармен 20.12 2016 ж.).	// www.zakon.kz
8.	Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы «Мемлекеттік қызмет туралы» Заңы	// www.zakon.kz
9.	Қазақстан Республикасы Президентінің 2015ж. 29.12 № 153 «Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметшілерінің әдептілік нормаларын және мінез-құлық қағидаларын одан әрі жетілдіру жөніндегі шаралар туралы» Жарлығы.	// www.akorda.kz
10.	Қазақстан Республикасының Заңы «Қазақстан Республикасының ішкі істер органдары туралы» 23.04 2014ж. (2017ж. 18.04 өзгертулер мен толықтырулармен)	// www.akorda.kz
11.	Қазақстан Республикасының Заңы «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» № 410-V 18.11 2015ж. (өзгерту мен толықтырулармен 30.11.2016ж.)	// www.akorda.kz
12.	Қазақстан Республикасының 2010 жылдан 2020 жылға дейінгі кезеңге арналған құқықтық саясат тұжырымдамасы туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 2009ж. 24 тамыздағы N 858 Жарлығы.	// www.akorda.kz
13.	Қазақстан Республикасының Заңы «Білім туралы» 27 шілде 2007ж. (өзгертулер мен толықтырулармен 22.12.2016ж.).	// www.akorda.kz
14.	Қазақстан Республикасының Президенті - Елбасы Н.Ә. Назарбаевтың 2012ж. 14 желтоқсандағы Қазақстан халқына Жолдауы: «Қазақстан-2050» стратегиясы қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты	// www.akorda.kz
15.	Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан халқына Жолдауы. 2018 жылғы 10 қаңтар. «Төртінші өнеркәсіптік революция жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндіктері»	// www.akorda.kz
16.	Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы // БҰҰ Бас Ассамблеясы 1948 жылғы 10 желтоқсан.	// http://online.zakon.kz .
17.	Экономикалық, әлеуметтік және мәдени құқықтар туралы Халықаралық пакт. 1966 жылғы 16 желтоқсан.	// http://online.zakon.kz .

18.	Азаматтық және саяси құқықтар туралы Халықаралық пакт. 1966 жылғы 16 желтоқсан	//http://online.zakon.kz.
19.	Минская конвенция о правовой помощи и правовых отношениях по гражданским, семейным и уголовным делам 1993 года.	//http://online.zakon.kz.
20.	Кишиневская конвенция о правовой помощи и правовых отношениях по гражданским, семейным и уголовным делам 2002 года.	//http://online.zakon.kz.
21.	Конвенция о защите участников уголовного судопроизводства от 28 ноября 2006 года.	//http://online.zakon.kz.
22.	Конвенция о передаче осужденных к лишению свободы для дальнейшего отбывания наказания от 6 марта 1998 года.	//http://online.zakon.kz.
23.	Конвенция о передаче лиц, страдающих психическими расстройствами для проведения принудительного лечения от 28 марта 1997г.	//http://online.zakon.kz.
24.	Конвенция ООН против транснациональной организованной преступности от 13 декабря 2000 г.	//http://online.zakon.kz.
25.	Договор между Республикой Казахстан и Канадой о взаимной правовой помощи по уголовным делам (г. Оттава, 25 июня 2003 года)	//http://online.zakon.kz.
26.	Договор между Республикой Казахстан и Республикой Үндістан о взаимной правовой помощи по уголовным делам от 17 августа 1999 года	//http://online.zakon.kz.
27.	Договор между Республикой Казахстан и Румынией о правовой помощи по уголовным делам, совершенный в Бухаресте 14 ноября 2014 года.	//http://online.zakon.kz.
28.	Конвенция между Республикой Казахстан и Королевством Испания о взаимной правовой помощи по уголовным делам от 17 июня 2011 года	//http://online.zakon.kz.
29.	Договор между Республикой Казахстан и Грузией о взаимной правовой помощи по гражданским и уголовным делам и Протокол к нему (Тбилиси, 17 сентября 1996 г.).	//http://online.zakon.kz.
30.	Договор между Республикой Казахстан и Грузией о выдаче лиц, совершивших преступление, для привлечения их к уголовной ответственности или для приведения приговора в исполнение(Тбилиси, 17 сентября 1996 года)(не введен в действие).	//http://online.zakon.kz.
31.	Соглашение между Правительством Республики Казахстан и Правительством Республики Молдова о	//http://online.zakon.kz.

	сотрудничестве и обмене информацией в области борьбы с экономическими преступлениями и нарушениями налогового законодательства (г. Кишинев, 17 сентября 2003 года)	
32.	Соглашение между Правительством Республики Казахстан и Правительством Республики Таджикистан о сотрудничестве и обмене информацией в области борьбы с экономическими преступлениями и нарушениями налогового законодательства (Нұр-Сұлтан, 4 мая 2006 года)	//http://online.zakon.kz.
33.	Договор между Республикой Казахстан и Республикой Ундістан о взаимной правовой помощи по уголовным делам (г. Нью-Дели, 17 августа 1999 года).	//http://online.zakon.kz.
34.	Договор между Республикой Казахстан и Китайской Народной Республикой о правовой помощи по гражданским и уголовным делам (Пекин, 14 января 1993 г.).	//http://online.zakon.kz.
35.	Договор между Республикой Казахстан и Китайской Народной Республикой о выдаче (г. Алматы, 5 июля 1996 года).	//http://online.zakon.kz.
36.	Договор между Республикой Казахстан и Корейской Народно-Демократической Республикой о взаимной правовой помощи по гражданским и уголовным делам (г. Пхеньян, 7.04. 1997г.).	//http://online.zakon.kz.
37.	Договор между Республикой Казахстан и Кыргызской Республикой об оказании взаимной правовой помощи по гражданским и уголовным делам (г. Алматы, 26 августа 1996г.).	//http://online.zakon.kz.
38.	Договор между Республикой Казахстан и Монголией о выдаче лиц, совершивших преступление, для привлечения их к уголовной ответственности или для приведения приговора в исполнение (г. Улан-Батор, 22 октября 1993 года).	//http://online.zakon.kz.
39.	Договор между Республикой Казахстан и Кыргызской Республикой о выдаче лиц, совершивших преступление, и осуществлении уголовного преследования (Алматы, 8 апреля 1997 год).	//http://online.zakon.kz.
40.	Договор между Республикой Казахстан и Республикой Узбекистан о правовой помощи и правовых отношениях по гражданским, семейным и уголовным делам (г. Алматы, 2 июня 1997 года).	//http://online.zakon.kz.

41.	Договор между Республикой Казахстан и Исламской Республикой Пакистан о взаимной правовой помощи по гражданским, семейным и уголовным делам(г. Алматы, 23 августа 1995 г.).	// http://online.zakon.kz .
42.	Договор между Республикой Казахстан и Литовской Республикой о правовой помощи и правовых отношениях по гражданским, семейным и уголовным делам (г. Вильнюс 9 августа 1994 года).	// http://online.zakon.kz .
43.	Договор между Республикой Казахстан и Монголией о взаимной правовой помощи по гражданским и уголовным делам (г. Улан-Батор, 22 октября 1993 г.).	// http://online.zakon.kz .
44.	Соглашение между Республикой Казахстан и Турецкой Республикой о правовой помощи по уголовным делам и выдаче лиц (Алматы, 15 августа 1995).	// http://online.zakon.kz .
45.	Соглашение между Республикой Казахстан и Исламской Республикой Иран о правовой помощи и правовых отношениях по гражданским и уголовным делам (Тегеран, 6.10 1999 г.).	// http://online.zakon.kz .
46.	Договор между Республикой Казахстан и Украиной о передаче лиц, осужденных к лишению свободы, для дальнейшего отбывания наказания (г. Киев, 17 сентября 1999 года)	// http://online.zakon.kz .
47.	Договор между Республикой Казахстан и Республикой Корея о выдаче (Сеул, 13 ноября 2003 г.)	// http://online.zakon.kz .
48.	Договор между Республикой Казахстан и Туркменистаном о передаче лиц, осужденных к лишению свободы, для дальнейшего отбывания наказания (г. Нұр-Сұлтан, 5 июля 2001 г.)	// http://online.zakon.kz .
49.	Соглашение между Республикой Казахстан и Объединенными Арабскими Эмиратами о выдаче преступников (Абу-Даби, 16 марта 2009 года)	// http://online.zakon.kz .
50.	Соглашение между Республикой Казахстан и Соединенными Штатами Америки о предоставлении лиц в распоряжение Международного Уголовного Суда (Нью-Йорк, 22.09 2003 г.)	// http://online.zakon.kz .
51.	Конвенция Организации Объединенных Наций против коррупции от 31 октября 2003 года	// http://online.zakon.kz .
52.	Единая Конвенция о наркотических средствах от 30.03 1961г.	// http://online.zakon.kz .
53.	Конвенция о психотропных веществах от 21.02. 1971 г.	// http://online.zakon.kz .

		kz.
54.	Конвенция против пыток и других жестоких, бесчеловечных или унижающих достоинство видов обращения и наказания от 10 декабря 1984 г.	//http://online.zakon.kz.
55.	Устав Содружества Независимых государств 1993 года.	//http://online.zakon.kz.
56.	Қазақстан Республикасының 2002ж. 07.03 № 299-ІІ «Қазақстан Республикасының дипломатиялық қызмет туралы» заңы	//http://online.zakon.kz.
57.	Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 19 маусымдағы N 2337 « Шетелдіктердің құқықтық жағдайы туралы» Заңы	//http://online.zakon.kz.
58.	Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 04 желтоқсандағы N 216-ІV «Босқындар туралы» Заңы	//http://online.zakon.kz.
59.	Қазақстан Республикасы ІІМ 1998ж. 27.04 № 132 бұйрығымен бекітілген, Қазақстан Республикасындағы Қазақстан Республикасындағы Интерпол Ұлттық Орталық Бюросы туралы ереже	//http://online.zakon.kz.
2. Негізгі әдебиеттер		
60.	Сидорова Н.В. Международное публичное право.	Қарағанда, 2006
61.	Международное публичное право. Сборник нормативных правовых актов.//Составитель Сидорова Н.В.	Қарағанда, 2007.
62.	Международное уголовное право. Сборник нормативных правовых актов.//Составители Борчашвили И.Ш., Сидорова Н.В.	Қарағанда, 2010.
63.	Сидорова Н.В., Сатбаева К.Х. Международное публичное право. Казахско-русский руско-казахский терминологический словарь	Қарағанда, 2008.
64.	Сидорова Н.В. Международное сотрудничество в борьбе с преступностью.	Қарағанда, 2008.
65.	Сидорова Н.В. Международное сотрудничество Республики Казахстан в борьбе с преступностью.	Қарағанда, 2003.
66.	Биекенов Н.А., Сидорова Н.В., Киреев А.А., Корякин И.П. Межденародное сотрудничество государств в борьбе с преступностью.	Қарағанда, 2004.

3. Қосымша әдебиеттер		
67.	Ахпанов А.Н., Роднов А.М. Проблемы расследования преступлений совершенных иностранцами на территории РК и гражданами РК за ее пределами.	Сб. науч. трудов.- Караганда, 1997
68.	Абызов Р.М. Глобализация и международная преступность. //Проблемы борьбы с транснациональной организованной преступностью и коррупцией в условиях глобализации. Материалы международной научно-практической конференции, посвященной 75-летию КазНУ им. аль-Фараби. –	Алматы, 2009
69.	Джансараева Р.Е. Уголовная политика в сфере борьбы с транснациональной организованной преступностью и коррупцией./ Проблемы борьбы с транснациональной организованной преступностью и коррупцией в условиях глобализации. Материалы международной научно-практической конференции, посвященной 75-летию КазНУ им. аль-Фараби.	Алматы, 2009
70.	Скаков А.Б. О некоторых аспектах противодействия Казахстана транснациональной организованной преступности. /Проблемы борьбы с транснациональной организованной преступностью и коррупцией в условиях глобализации. Материалы международной научно-практической конференции, посвященной 75-летию КазНУ им. аль-Фараби.	Алматы, 2009
71.	Меркушин В.В. Борьба с транснациональной организованной преступностью.	Минск: Омега, 2003
72.	Борчашвили И.Ш., Сидорова Н.В. Имплементация Конвенции ООН против коррупции в Республике Казахстан. //Современные проблемы и тенденции развития уголовного права, криминологии и уголовно-исполнительного права РК: Международная научно-практическая конференция. Т.1.	Караганда, 2009
73.	Волженкина В.М. Международное сотрудничество в сфере уголовной юстиции	Прокурорский надзор. М., 2001, №2, с.9
3. Интернет ресурсы		
74.	www.akorda.kz	
75.	Официальный сайт ООН	http://www.un.org/ru
76.	Официальный сайт СНГ	http://www.cis.minsk.by

77.	Официальный сайт ШОС	http://www.sectsko.org/
78.	Официальный сайт ЕС	http://europa.eu/
79.	Официальный сайт Интерпола	http://www.interpol.ru/
80.	www.zakon.kz	
81.	adilet.zan.kz/rus	
82.	www.edu.gov.kz/ru (офиц. сайт МОН РК)	
83.	www.alleng.ru/d/jur/jur752.htm Cached	
84.	uristlib.ru > Учебная литература Cached – Similar	
85.	http://www.parlam.kz/	

2.8. Тақырыптық жоспар

№ к/с	Т. №	Тақырып атауы	Дәріс	Семин.	Прак.	КОӨЖ	КӨЖ
1	1	Қылмыспен күресудегі мемлекеттердің ынтымақтастығының халықаралық-құқықтық аспектілері	1	1	1	3	3
2	2	Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмектің халықаралық-құқықтық негіздері	1	1	1	3	3
3	3	Қылмыспен күресудегі мемлекеттердің халықаралық ынтымақтастығын үйлестіруші халықаралық ұйымдар	1	1	1	3	3
4	4	Қылмыскерлерді ұстап берудің халықаралық-құқықтық аспектілері	1	1	1	3	3
5	5	Ұстап берілмеген тұлғаларды қылмыстық қудалаудың халықаралық-құқықтық аспектілері	1	1	1	3	3
		Барлығы:	5	5	5	15	15

2.9. Сабақ жоспарлары

1-тақырып.

Мемлекеттердің қылмысқа қарсы күрестегі ынтымақтастығының халықаралық-құқықтық аспектілері

Дәріс – 1 сағат

ЖОСПАР

1. Мемлекеттердің қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастығының халықаралық-құқықтық негіздері.
2. Мемлекеттердің қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастығының басым бағыттары.

ДӘРІС ТЕЗИСІ

Қылмыстылық жағдайы және онымен күрес проблемалары мамандардың ғана емес, сонымен қатар маман емес көпшіліктің де назарын осы салаға аударып келеді. Бұл мәселе криминология құзыретіне кіреді. Ол қылмыстылықты мемлекетте немесе оның жеке аймағында белгілі бір нақты кезеңде жасалған барлық қылмыстардың жиынтығын сипаттайтын қоғамдағы әлеуметтік құбылыс деп айқындайды. Қылмыстылық – бұл болып, өзгеріп тұратын құбылыс, яғни ол қоғамның белгілі бір даму сатысында пайда болады, әлеуметтік-экономикалық құрылымдар мен нақты саяси жүйелердің тарихи ерекшеліктеріне сәйкес түрлі елеулі өзгерістерге де ұшырап отырады. Мемлекеттердің қылмыспен күрестегі рөлі қандай? Ол көбіне –көп сақтандырушы – превентивті, репрессивті және тәрбиелеу сипатындағы ішкі мемлекеттік шараларды қолдану арқылы жүзеге асырылады. Дегенмен, мұндай шаралар оң нәтижелерге жету үшін аздық етеді. Қылмыстықпен күресте мемлекеттер ынтымақтастығына үлкен рөл беріліп келеді.

Осындай мәселелерді зерттеумен халықаралық қылмыспен күрестегі мемлекеттердің ынтымақтастығы саласындағы қатынастарды реттейтін нормалар мен қағидалар жүйесі ретінде халықаралық қылмыстық құқық нормаларын, институттарын, қағидаларын жетілдіру ұлттық және халықаралық деңгейде қылмыстылықтың өсіп кетуімен негізделіп отыр.

Халықаралық қылмыстық құқықтың тарихы ХІХ ғ. соңына келіп тіреледі және оның тарихи тамыры тереңде жатыр. «Оның кейбір институттарын мемлекет пен құқықтың пайда болуының қайнар көздері жатқызылуы мүмкін. Бірінші кезекте, қылмыскерлерді ұстап беруге (әдеттен тыс қамау) қатысты және ол оның ең көне институтының бірі болуымен қатар, халықаралық қылмыстық құқықтың қайнар көзі де болып табылады. Жалпы халықаралық құқықтың белгілі бір кезеңдеуіне сәйкес келетін халықаралық қылмыстық құқықтың кезеңденуі қылмыскерлерді ұстап беру институтынан басталған»

1889 ж. қылмыстық құқықтың халықаралық одағы құрылды, ол барлық мемлекеттерге халықаралық қылмыстық құқықты жетілдіру ісінде ынтымақтасуды ұсынды. Мұндай ынтымақтастық халықаралық қылмыскерлерді

қудалау жөнінде келісілген мемлекетаралық шаралар жүргізу арқылы көзделген болатын.

XIX ғ. алғашқы халықаралық-құқықтық актілер құлдық және құл саудасы мәселелеріне қатысты болды. Мысалы, 1815 ж. Вена конгресі осы мәселе жөнінде арнайы декларация қабылдады. Англия, Франция, Ресей, Австрия және Пруссия қатысушы болған. 1841 ж. Лондон шартында құл саудасы қылмыстық құбылыс деп танылды және барлық мемлекеттерді құл саудасымен айналысады деп күдіктенген теңіз кемелерін тоқтатып, тінтуге, кіріпталарды босатып, кінәлы адамдарды әділ сот органдарына беруге шақырды.

Дәл осы кезеңде халықаралық қауымдастық қылмыстылық туралы басқа да халықаралық шарттарды қабылдады. Мысалы, 1885 ж. Берлин конференциясында құл саудасының қылмыс екенін және жазаланатындығын; 1889 ж. әйелдерді саудалармен күрес жөніндегі Лондон халықаралық конгресі бекітілді; 1884 ж. Парижде су асты телеграф кабельдерін күзету туралы халықаралық конференцияға қол қойылды; 1802 ж. Англия, Франция, Испания және Голландия арасында кісі өлтіру, қасақана банкрот болу және қолдан ақша жасау жөнінде айыпталған адамдарды ұстап беру туралы Амьен шартына қол қойылды. Жоғарыда аталған халықаралық актілер халықаралық қылмыстық құқықтың нормативті-құқықтық негізінің қалыптасуының бастамасы болды. Кейінірек, XX ғ. 20-жылдарының аяғында қылмыстық құқықты бір ізге салу жөнінде халықаралық конференция шақырылды. Ондағы талқыланған басты мәселелер халықаралық құқықтың тәртіпке қол сұғатын қылмыстарға жатқызылатын қылмыстар туралы болды. Сонымен бірге, осы халықаралық форумдарда барлық халықаралық құқық бұзушылықты халықаралық қылмыстарға және халықаралық сипаттағы қылмыстық істерге бөлу ұсынылды.

Халықаралық қылмыстық құқық жүйесінде Халықаралық Әскери трибунал Жарғысымен (ол туралы 7-тараудың 7.7.-тармағында егжей-тегжейлі баяндалған) баға жетпес үлес қосылды.

Адамзат қоғамының дамуына орай, қылмыстық құқықты жетілдіру саласында халықаралық ынтымақтастықтың объективті қажеттігі де туындайды. Халықаралық қауымдастықта халықаралық қылмыстың құрылымы мен серпіні өзгеріп келе жатқандығы оғаш та болса, шындық. Халықаралық қылмыстардың экоцид, геноцид, адам құқықтарын жаппай «халықаралық қатынастарда құқықтық тәртіп пен заңдылықты сақтау және нығайту арқылы халықаралық қылмыстылыққа қарсы күресті үдету қажет және халықаралық қылмыстық құқықты одан әрі дамытып, осы саладағы халықаралық шарттардан туатын міндеттемелерді толық көлемде орындап, өздерінің ұлттық заңдарының халықаралық қылмыстық құқық талаптарына сәйкес болуын қамтамасыз етуі үшін қайта қарап шығуы тиіс.

Халықаралық қылмыстық құқық доктринасы ұзақ уақытқа дейін халықаралық қылмыс ұғымын анықтай алады. Теоретиктердің бір тобы халықаралық қылмыстық құқықты халықаралық жария құқық саласына жатқызса,

екінші бір тобы – халықаралық жеке құқыққа, келесі біреулері – халықаралық қылмыстық құқықты құқықтың жеке дербес саласы деп белгіледі. Сонымен бірге, халықаралық жария құқықтың қылмыстануына жол бермеу туралы пікірлер де айтылып жатты, яғни халықаралық қылмыстық құқық деген ұғым мүлдем жоқ деген көзқарастар да болды.

В.П. Панов құқық саласы ұғымын негіздеу үшін осы саланың құқықтық реттеу затын айқындау керек деп әділ айтып өткен. «Халықаралық қылмыстық құқық затына қандай құрамдас бөліктер кіреді? Біріншіден, бұл халықаралық шарттарда көзделген қылмыстарды ерекше тәртіпте алдын алу, тергеу жазалаудағы ынтымақтастық. Екіншіден, халықаралық құқықтың тәртіпке қауіп төндіретін жеке әрекеттерді мемлекеттердің қылмыс деп жазалауын бекіту, юрисдикция мен іс жүргізуін анықтау, қылмыстық істер бойынша бір-бірлеріне құқықтық көмек көрсету, қылмыскерлерді ұстап беру, қылмыстылықпен күрестегі халықаралық ұйым қызметтері және т.б. сияқты ынтымақтастықтың әділ соттылық ережелері мен ең төменгі стандарттарды бекітуді, құқық бұзушылармен сөйлесу және қылмыстық құқықты бір ізділікке салуды жатқызуға болады.

Сонымен, саланың зат құрылымын саралауды ескере отырып, халықаралық қылмыстық құқық – бұл халықаралық шарттарда көзделген қылмыстармен күресудегі мемлекеттердің ынтымақтастығын реттейтін қағидалар мен нормалар жүйесі екенін атап өту қажет.

Семинар – 1 сағат

ЖОСПАР:

1. Қылмысқа қарсы күрестегі ішкі істер органдарының ынтымақтастығының құқықтық негіздері
2. Қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастықтың ұғымы және бағыттары.

ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМ:

Қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастықтың ұғымы. Қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастықты негіздейтін факторлар зерделеу.

Қылмыстың алдын алу аясындағы халықаралық ынтымақтастықтың негізгі бағыты мен нысандары, онымен күресу және құқықбұзушылықтармен айналысуды қарастыру.

Қылмысқа қарсы күрес аясындағы Қазақстан Республикасының сыртқы саяси мақсаты. Ішкі істер органдарының қылмысқа қарсы күрестегі ынтымақтастықтың субъектісі ретінде.

Тәжірибелік – 1 сағат

ЖОСПАР

Сабақ «Тезистер және антитезистер» әдістемелігі бойынша өткізіледі.

Оқу тобы екі топқа бөлінеді. Әр топқа «Қазіргі кезеңдегі Қазақстан Республикасының Қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастықтың проблемалары» тақырыбында тезис дайындау тапсырмасы беріледі. Тезистерді дайындауға 15-20 минут беріледі.

Топтар тапсырманы орындап болғаннан кейін тезистерін бір-бірімен ауыстарады. Әр топ қарсы топтың тезистеріне 10-15 минут ішінде антитезис дайындайды.

Топтар антитезистерін оқу арқылы өздерінің позицияларын негіздейді. Сөйлеуге 10-15 минут беріледі.

Сабақ соңында қорытынды шығарылады.

КОӨЖ – 3 сағат

Тапсырма

1. Төмендегі сұрақтарды конспектілеу:

1) Қылмысқа қарсы күрестегі мемлекеттердің түрлі құқыққорғау органдарының ынтымақтастықтарының ерекшелігін ұғыну.

2) Қылмысқа қарсы күрестегі Қазақстан Республикасы ІІО халықаралық ынтымақтастығының түбірлі аспектілерін анықтау.

3) Қылмысқа қарсы күрестегі ішкі істер органдарының халықаралық ынтымақтастығының тәжірибесін талдау.

2. Тақырып бойынша глоссарий құру.

Төмендегі тақырыптарға реферат әзірлеу:

1. Мемлекеттердің қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастығын құқықтық реттеу мәселелері.

2. Қылмысқа қарсы күрес саласындағы халықаралық актілерді Қазақстан Республикасының ұлттық заңдарына енгізу.

3. Қазақстан Республикасының қылмыстық саясатының халықаралық аспектілері.

4. Қылмысқа қарсы күрестегі Қазақстан Республикасы ІІО ынтымақтастығының өзекті мәселелері.

5. Қылмысқа қарсы күрестегі Қазақстан Республикасы ІІО халықаралық ынтымақтастығының басымды бағыттары.

Ұсынылған әдебиеттер: 1-24, 51-59, 60-66, 67-73.

Өзіндік жұмыс үшін тапсырмалар

Әдебиеттің жеке тізімі бойынша оқытушымен ұсынылған әдебиеттерді конспектілеу.

Тестілеу арқылы алдын-ала білім тексеру.

2-тақырып.

Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмектің халықаралық-құқықтық негіздері

Дәріс – 1 сағат

ЖОСПАР:

1. Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсетудің құқықтық негізі.
2. Құқықтық көмектің деңгейі. Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету мәселелерінің қатынасу тәртібі.

ДӘРІС ТЕЗИСІ

Мемлекеттердің қылмыстық істермен күрестегі халықаралық ынтымақтастығы – бұл халықаралық қауымдастыққа қатысушылардың іс жүзіндегі мүмкіндіктерін үйлестіруге және келісуге деген мемлекеттердің объективті сұранысы болып табылады.

Халықаралық ынтымақтастықтың қажеттігі бірқатар объективтік факторларға байланысты. Оларға: бірнеше немесе көптеген мемлекеттердің мүдделеріне қол сұғатын белгілі бір санаттағы қылмыстардың ерекше сипаты; қылмыстық әрекеттердің алдын алу және бұлтартпау жөніндегі және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек көрсетудегі әрекеттерін біріктіру қажеттігі жатады.

Мемлекеттердің қылмыстық істермен күресудегі халықаралық ынтымақтастығының алғашқы сатыларында нақты қылмыстың түрлерімен күресуде және бірлескен әрекеттер, құқықтық көмек көрсету мәселелері бойынша жеке шешімдер қабылдау басым болды. Ал, қазіргі кезде мұндай ынтымақтасу аталмыш проблемаға кешенді тұрғыдан қарауға негізделген. Ол мынадай жолдармен жүзеге асырылады:

- мемлекетаралық ынтымақтастық мәселелерін шешуге бағытталған көп жақты конвенциялар жасау;
- әмбебап халықаралық ұйымдар мен БҰҰ органдар жүйесінің және арнайы ұйымдардың қызметіне негізделген халықаралық ынтымақтастық нысандарының шарттық және институционалдық үйлесуі, мысалы Интерпол;
- мемлекетаралық ынтымақтастықтың анағұрлым икемді және тиімді нысандары ретінде екі жақты ынтымақтастықты пайдалану;

• ынтымақтастықтың материалдық және іс жүргізу аспектілерінде негізделген халықаралық-құқықтық және ішкі мемлекеттік нормалар мен тетіктерді келістіру арқылы.

Қылмыстылықпен күресудегі халықаралық ынтымақтастық мынадай мәселелерді шешеді:

1. Әлемдік қауымдастыққа қауіп төндіретін қылмыстар санатын айқындайды.

2. Осындай қылмыстардың алдын алу және бұлтартпау жөніндегі шараларды үйлестіреді, сәйкестендіреді.

3. Қылмыскерлер мен қылмыстардың юрисдикциясын бекітеді.

4. Барлық заңды құралдар мен тәсілдер арқылы жазалаудан қашып құтылмауды қамтамасыз етеді.

5. Қылмыскерлерді ұстап беруді қоса алғанда, көп жақты және екі жақты негізде құқықтық көмек көрсетеді.

Қылмыстылықпен күрес туралы халықаралық шарттар бойынша мемлекеттер міндеттемелерінің негізгі түрлері мынадай болып келеді:

а) арнайы конвенцияларда көзделген әрекеттердің қылмыстық жазаланатынын мойындау;

б) қылмыскерлерді іздестіру және ұстауға көмектесу;

в) ұрланған объектілерді іздестіруге және қайтаруға көмектесу;

г) қылмыскерлерді сотқа беру немесе қылмыс жасаған деп айыпталушы тұлғаларды ұстап беру;

д) тергеу іс жүргізуіне көмектесу.

Халықаралық сипаттағы қылмыстық істердің жеке түрлері мен мемлекеттердің оларды бұлтартпау және қылмыскерлерді жазалаудағы ынтымақтастығына мыналар жатады:

а) құлдық және құл саудасы;

б) есірткі және психотроптық заттарды заңсыз өндіру;

в) теңіздегі қарақшылық;

г) әуе кемелерін заңсыз басып алу;

д) халықаралық терроризм;

е) ядролық материалдарды ұрлау және т.б.

Қылмыстылықпен күрестегі халықаралық ынтымақтастықтың маңыздылығын мемлекеттер арасындағы іргелі саяси шарттарда осы проблемаға ерекше ережелер арналатындығы айғақтайды. Мәселен, ТМД Жарғысының 2-бабында көрсетілген Достастықтың мақсаттарының бірі – бұл мүше мемлекеттер арасында халықаралық бейбітшілік пен қауіпсіздікті қамтамасыз етуде және қарусыздануды іске асыруда ынтымақтасу, сондай-ақ басқа да құқықтық қатынастарда өзара құқықтық көмек көрсету және ынтымақтастық болып табылады. Сонымен бірге, осы құжатта ТМД елдерінің бірлескен қызмет аясы айқындалған. Оларға адамның негізгі құқықтары мен бостандықтарын қамтамасыз

етумен қатар, сыртқы саяси қызметті үйлестіру, ұйымдасқан Қылмысқа қарсы күрес жатқызылады. ТМД қатысушы-мемлекеттерінің ынтымақтасуының құқықтық саласына азаматтық, отбасы және қылмыстық істер бойынша құқықтық саласына азаматтық, отбасы және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету мен құқықтық қатынастарды дамыту, модельді заң актілерін дайындау және басқа да бағыттардағы жұмыстар кіреді. Жарғының 29-бабында, ТМД мүше-мемлекеттері құқық саласында ынтымақтастықты жүзеге асырады, соның ішінде құқықтық көмек көрсету туралы көп жақты және екі жақты шарттарды жасау арқылы және ұлттық заңдарды жақындастыруға көмектеседі деп белгіленген.

1993 ж. 22 қаңтарында Минскіде «Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек пен құқықтық қатынастар туралы» Конвенцияға қол қойылды. Оған тоғыз мемлекет қатысты: Армения Республикасы, Беларусь Республикасы, Қазақстан Республикасы, Молдова Республикасы, Тәжікстан Республикасы, Өзбекстан Республикасы және Украина.

Бұл Келісім кіріспеден және 83 баптан тұрады. Қарастырылып отырған проблемаға орай, «Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек» деп аталатын IV бөлімге жүгінсек, онда әдеттен тыс беру (экстрадиция), қылмыстық құралдар жүзеге асыру және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек туралы арнайы ережелер көзделген. Конвенция мүше-мемлекеттердің «бір-бірлерінің талап етуі бойынша, аумақтарындағы адамдарды қылмыстық жауапкершілікке тарту үшін немесе үкімді орындау үшін беру» міндетін белгілейді (56-баптың 1-тармағы)

Онда сондай-ақ, әдеттен тыс ұстап бас тарту, оны кейінге қалдыру шарттары, беру туралы талап қайшылықтарының негіздері көрсетілген; берілген адамды қылмыстық қудалау шегі мен басқа да жағдайлар айқындалған.

«Ұстап беру» (экстрадиция – extradition деген француз сөзі мен ex + traditio беру деген латын сөзі) ұғымына халықаралық құқық теориясында көп көңіл бөлінген. Профессор Л.Н. Галенская ұстап беруді мемлекеттің қылмыскерді басқа мемлекетке халықаралық құқық нормаларына сәйкес, қылмыстық жауапкершілікке тарту үшін немесе қылмыстық жазаны қолдану үшін беру процесі ретінде айқындайды. Ал, профессор Р.М. Валеев қылмыскерлерді ұстап беру институтын халықаралық және ұлттық құқықтың тоғысындағы институтына жатқызады. Қылмыскерлерді ұстап беру институты халықаралық шарттар мен халықаралық құқықтың көпшілік мойындаған қағидаларына негізделеді. Бұл мемлекеттің аумағындағы айыпталушы немесе сотталушыны қылмыс жасаған немесе азаматы болып табылатын немесе қылмыстан зәбір көрген мемлекеттің сұратуы бойынша қылмыстық жауапкершілікке тарту үшін немесе үкімді орындау үшін ұстап беруден тұратын құқықтық көмек актісі болып табылады.

Қылмыскерлерді ұстап беру институтына мынадай белгілер тән:

- ұстап беру рәсімі негізделетін нормалардың кешенді сипаты – мұндай жағдайда екі дербес құқықтық жүйе – ішкі мемлекеттік және халықаралық құқық нормалары өзара әрекеттеседі;

- мұндай мәселелерді дербес шешуге қабілетті халықаралық құқықтың негізгі субъектісі ретінде мемлекеттің құзыреті;

- ұстап беру қылмыстық іс жасаған жеке адамдарға қатысты ғана жүзеге асырылады;

- ұстап берілген адам сотпен қудаланады немесе берген мемлекеттің сот органы белгіленген жазаға тартылады.

Ұстап беру мемлекеттердің қылмыстық істермен күресіндегі құқықтық өзара көмек актісі болып табылады. Халықаралық құқықтың бұл институтының мазмұны әлемдік бірлестіктің халықаралық қылмыстылықпен күрес саласында күштерін ортақ біріктірулеріне байланысты жаңа мазмұнмен толықтырылды.

Бейбітшілікке қарсы халықаралық қылмыстар, әскери қылмыстар, азаматқа қарсы қылмыстар жасаған адамдарды ұстап беру туралы мәселе алғаш бірінші дүниежүзілік соғыстан кейін герман императоры Вильгельмге қатысты талқыланған болатын. БҰҰ антигитлерлік коалицияны ұйымдастырушылық және құқықтық рәсімдегеннен кейін ғана бұл институтты жоғарыда аталған қылмыскерлерге қолдануға мүмкіндік туды.

Халықаралық қылмыстық істердің жеке түрлерімен күресудегі халықаралық келісімдер қылмыскерлерді ұстап берудің құқықтық негіздері болып табылады. Сонымен қатар, бірқатар мемлекеттер екі жақты тәртіпте әдеттен тыс ұстап беру (экстрадиция) немесе қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету турал шарттар жасай алады. Қылмыскерлерді ұстап беру үшін заңдық негіздерді белгіленген кезде ұлттық заңдардың нормалары мен өзара көмек қағидасының болуы назарға алынады.

Халықаралық қылмыстық құқықта қылмыскерлерді ұстап беру шарттарына мыналар жатады:

- жасалған әрекет ұстап беру туралы шартта көзделу тиіс немесе қылмыстық істердің жеке түрлері бойынша құқықтық көмек көрсету туралы шарттарда белгіленуі керек;

- қылмыстық әрекет екі мемлекеттің қылмыстық заңдарында бір жылдан кем емес мерзімге бас бостандығынан айыруға жазаланатын болуы тиіс (аумағында қылмыскер жүрген мемлекет пен ұстап беруді талап етуші мемлекет).

- Ұстап берілетін адам жасаған қылмысы үшін ғана сотталады;

- әдеттен тыс ұстап беру (экстрадиция) талаптары бойынша қылмыскерді ұстап берген мемлекеттің заңында өлім жазасы көзделмеген болса, адамға ондай жаза қолданылмайды;

- егер беру туралы өтініш түрмеде қамау туралы үкімді орындау мақсатында немесе осындай құқық бұзушылық үшін бас бостандығынан айыру шарасын іске асыру мақсатында іздестірілетін адамға қатысты болса, онда мұндай жазалаудың аяқталуына кем дегенде төрт-алты айдай мерзім қалған жағдайда ғана рұқсат етіледі (мемлекеттер арасындағы келісім бойынша)

1990 ж. желтоқсан айында БҰҰ Бас Ассамблеясы «Қылмыскерлерді ұстап беру туралы үлгі шарт» қарарын қабылдайды. Осы ұсынымдық сипаттағы актінің қабылдануы БҰҰ мүше-мемлекеттеріне қылмыстық істермен күресу мәселелеріндегі мемлекеттер арасындағы ынтымақтастық тиімділігінің артуына көмектеседі. Әлемдік қауымдастықтың ұсынымы бойынша ұстап беруден бас тартудың императивті және факультативті негіздері болды.

Төменде көрсетілген мән-жайлардың кез келгені бойынша қылмыскерлерді ұстап беруге рұқсат берілмейді (императивті негіздер):

а) егер ұстап беру туралы келіп түскен өтініш бойынша құқық бұзушылық суратқан мемлекетке саяси сипаттағы құқық бұзушылық ретінде қарастырылатын болса;

б) егер сұратылған мемлекет ұстап беру туралы өтініш адамды нәсілі, діни сенімі, азаматтығы, тегі, саяси көзқарасы, жынысы немесе мәртебесі белгілеріне қарай немесе соттық қудалау мақсатында сұратады деп немесе қандай да бір себептермен байланысты мұндай адамға зиян келеді деп ойласа;

в) егер құқық бұзушылыққа қатысты ұстап беру туралы келіп түскен өтініш бойынша әскери құқық бұзушылық деп танылса, бірақ әдетте қылмыстық құқықта олай жаттығу телмесе;

г) егер сұратылған мемлекетте адамға жасаған құқық бұзушылығы үшін түпкілікті үкім шығарылып қойылса;

д) егер ұстап беру туралы өтініш келіп түскен адам екі жақтың бірінің заңы бойынша ескеру мерзімін немесе рақымшылық актісін қоса алғанда, соттық қудалаудан немесе жазалаудан иммунитеті бар болса;

е) егер ұстап беру туралы өтініш келіп түскен адам сұратылатын мемлекетте азапталатын болса, ар-намысын қорлайтындай әрекет жасалатын болса немесе оған қатысты қылмыстық бақылау процесінде ең төменгі кепілдіктер қолданылмайтын болса;

ж) егер сұратылған мемлекетте сот шешімі адамның қорғалуын жеткілікті қамтамасыз етпей немесе ол жоқ кезде істі қайталап тыңдауды қамтамасыз етпей шығарылса.

Басты тараудың факультативті негіздеріне мыналар жатады:

а) егер ұстап беру туралы өтініш келіп түскен адам сұратылған мемлекеттің азаматы болса;

б) егер ұстап беру туралы өтініш келіп түскен адамға қатысты сұратылған мемлекеттің құзыретті органдары істі қозғамау немесе қылмыстық қудалауды тоқтату туралы шешім қабылдаса;

е) егер ұстап беру туралы өтініштің түсуіне байланысты құқық бұзушылыққа қатысты соттық қудалау сұратылған мемлекетте ұстап беру талап етілген адамға қатысты іс қозғалатын болса;

г) егер ұстап беру туралы өтініш келіп түскен құқық бұзушылыққа сұрататын мемлекетте өлім жазасы тағайындалатын болса, дегенмен, егер

мемлекет өлім жазасын тағайындамауға немесе оны орындамауға жеткілікті кепілдік берсе, адам ұстап берілуі керек.

Қылмыскерлерді ұстап беру туралы өтініш жазбаша нысанда жіберіледі. Өтініштер, куәландыратын құжаттар және хабарламалар дипломатиялық жолдаумен немесе тікелей келісімде белгіленген және тараптар тағайындаған құзыретті органдар арасында беріледі. Сөйтіп, ұстап беру туралы өтініште талап етілетін тұлға мен қажетті мәліметтердің барлығы анық сипатталуы тиіс. Мұндай мәліметтерге:

- нақты қылмысты саралайтын заңның тиісті ережелері мен осындай құқық бұзушылыққа тағайындалатын жазаның сипаттық мәтіні;

- бұл адамды ұстауға ордер немесе ұстап беру туралы өтінішке қатысты құқық бұзушылықты сипаттайтын осындай ордердің куәландырылған көшірмесі; көзделген құқық бұзушылықты құрайтын әрекет немесе әрекетсіздікті, жасалған уақыты мен орнымен бірге сипаттау;

- айыптау бөлімін мазмұндайтын шешімінің немесе кез келген басқа құжаттың және шығарылған үкімнің түпнұсқасы не куәландырылған көшірмесі, егер адам құқық бұзушылық үшін сотталған болса, үкімнің орындалғанын және тағайындалған жаза мерзімін немесе қалған мерзімін көрсету;

- егер адам өзі жоқ болған кезде, немесе құқық бұзушылық үшін сотталса, онда жоғарыда аталған барлық құжаттармен бірге, өзі жоқ болған жағдайда істі қайталап тыңдау үшін нақты адамның қолында бар құқықтық құралдарды сипаттау керек.

Шығындарға келетін болсақ, ұстап беру туралы өтінішке байланысты туындайтын барлық сот талқылауының шығындарын сұратушы мемлекет құзыреті шегінде төлейді. Сұратушы мемлекет, сондай-ақ беру туралы өтініш келіп түскен адамдарды қамауға алуға және ұстауға байланысты және өз аумағында адамды қамауға алу мен мүліктерді беруге байланысты шығындарды төлейді. Сұратқан мемлекет сұралған мемлекет аумағынан адамды алып кетуге байланысты транзиттік шығындарды қоса алғанда шығындарды көтереді.

Семинар – 1 сағат

ЖОСПАР:

1. Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсетудің құқықтық негізі.
2. Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмектің деңгейі.
3. Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек туралы тапсырма жасау тәртібі.

ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМ:

Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмектің ұғымы, ерекшелігі және түрлері анықтау. Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсетудің халықаралық-құқықтық және мемлекеттік ішкі реттеу мәселелері тоқталып өту. Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек және

құқықтық қатынастар туралы Минск және Кишинев конвенциясының сипатын қарастыру.

Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек туралы тапсырманың орындалу тәртібі, қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек туралы тапсырманың орындалу тәжірибесі. Процессуальдық әрекет жүргізу туралы тапсырманы орындау. Куәгерлер мен эксперттерді шетелге жіберілуіне көмек жасау. Ақпаратпен алмасу.

Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсетудің құқықтық негізін жетілдіру басымдылықтары зерделеу.

Тәжірибелік – 1 сағат

ЖОСПАР

1. Қылмыскерлерді экстрадициялау мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының екіжақты халықаралық шарттардың ұсынылған тізімін зердеу:

- 2009 жылғы 16 наурыздағы азаматтық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Біріккен Араб Әміліктері арасындағы келісім (Күшіне енді 2012 жылдың 22 қыркүйегінде).

- 1996 жылдың 17 қыркүйегіндегі азаматтық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Грузия арасындағы келісім (Күшіне енді 2006 жылдың 14 шілдесінде).

- 1999 жылдың 17 тамызындағы азаматтық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Үнді Республикасы арасындағы келісім (Күшіне енді 2000 жылдың 22 қыркүйегінде).

- 1993 жылдың 14 қаңтарында азаматтық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасы арасындағы келісім (Күшіне енді 1995 жылдың 12 шілдесінде).

- 1997 жылдың 7 сәуіріндегі азаматтық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Корей Халық Республикасы арасындағы келісім (Күшіне енді 2001 жылдың 28 шілдесінде).

- 1996 жылдың 26 тамызында азаматтық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Қырғызстан Республикасы арасындағы келісім (Күшіне енді 1998 жылдың 18 желтоқсанында).

- 1994 жылдың 9 тамызында азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Литов Республикасы арасындағы келісім (Күшіне енді 1999 жылдың 8 сәуірінде).

- 1993 жылдың 22 қазанында азаматтық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Моңғолия арасындағы келісім (Күшіне енді 1994 жылдың 14 сәуірінде).

- 1994 жылдың 9 тамызында азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Пәкістан Ислам Республикасы арасындағы келісім (Күшіне енді 2001 жылдың 9 ақпанында).

- 1995 жылдың 15 тамызындағы қылмыстық істер және экстрадициялау бойынша құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Туркия Республикасы арасындағы келісім (Күшіне енді 2000 жылдың 12 шілдесінде).

- 1997 жылдың 2 маусымындағы азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Өзбекстан Республикасы арасындағы келісім (Күшіне енді 1998 жылдың 29 қарашасында).

- 2011 жылдың 17 маусымындағы және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Испания Әмірлігі арасындағы келісім (Күшіне енді 2012 жылдың 1 желтоқсанында).

2. Осы анализге сүйене отырып қарастырылған келісім шарттармен салыстырмалы кесте құру:

№	Шарттың атауы	Субъектінің қарым-қатынас шеңберінде құқықтық қылмыстық істер бойынша көмек көрсету	Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету негіздері	Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмектен бас тарту негіздері	Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету мерзімі	Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсетудің ерекше шарттары	Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы нұсқаулық

КОӨЖ – 3 сағат

Тапсырма

№ 1 жаттығу

2014 жылдың 03 наурызында года Қарағанды қ. Қазыбек би ауданы бойынша полиция бөлімшесі мекен-жайына ұрлық жасағаны үшін іздеудегі Ресей Федерациясының азаматы Головачты іздестіру жөнінде Орынбор қ. ІІБ-нан тапсырма келіп түскен. Бірақ та аталмыш тапсырманы орындауға берілген Жеделуәкіл Хамитов Оренбургтің мекен-жайына аталмыш тапсырманы ол орындаудан бас тартатындығын және оны Қазақстан Республикасының Бас прокурорының тапсырмасымен ғана орындайтындығын жауап берді.

1. *Хамитовтың іс-әрекетінің заңдылығын бағалаңыз.*

2. *Минск және Кишинев Конвенцияларына сәйкес қылмыс жасаған сезіктілер мен айыпталушы тұлғаларады ұстау негізін атаңыз.*

№ 2 жаттығу

Қарағанды қ. Қазыбек би ауданы бойынша ТКП ТБ-де қозғалған қылмыстық істі тергеу барысында қылмыстық іс бойынша Ресей Федерациясының азаматы Вир болып саналатындағы анықталған. Оған оның қатысуы туралы өтінішпен хат жолданған.

2014 жылдың 5 наурызында алдын-ала тергеу барысында келісімін берген және Қазақстан Республикасының аумағына келген. Бұрын белгісіз тұлғалардың қылмыс жасағандығы айыбын мойындап, айғақ берген. Бірақ та 2014 жылдың 20 наурызында Вир кінәсіз тұлғалардың қылмыс жасағандығын айыптай отыра, іс бойынша жалған айғақ бергендігі анықталған.

1. Дәл осы жағдайда құқық қорғау органдары қызметкерлерінің әрекетінің тізімін анықтаңыз.

№ 3 жаттығу

01.01.2014 жылы қозғалған істі тергеу барысында, ұрлық жасау фактісі бойынша, қылмыстық істің куәгері болып Ресей Федерациясының азаматы Бук екендігі анықталған. Оған 02.02.2014 жылы алдын-ала тергеуге қатысу туралы хат жолданған. 15.02.2014 жылы Бук Қазақстан Республикасына қайтып оралған.

Әрі қарайғы алдын-ала тергеу барысында 10.02.2014 жылы Қазақстан Республикасының аумағында тонау жасағандығы анықталған. 20.02.2014 жылы Бук Қазақстан Республикасы ҚАЖК қарасты Қарағанды қ. ІІБ ТБ тергеушісімен тұтқынға алынған. Оған қатысты қылмыстық іс қозғалған. Бірақ та Бук тергеу органдарынан Ресей Федерациясының аумағына жалтарған.

1. Тергеудің іс-әрекетінің заңдылығын бағалаңыз.

2. Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы құқыққорғау органдары қызметкерлерінің әрі қарайғы әрекетінің тізімін анықтаңыз.

№ 4 жаттығу

2014 жылдың 22 наурызында Қазақстан Республикасы азаматы Громов Вологда қаласында бола тұра ұрлық жасаған. Осыған байланысты Вологда қ. қылмыстық іс қозғалған.

1. Громовтың Ресей Федерациясынан оралуын ұйымдастыру жөнінде Қазақстан Республикасы құқыққорғау органдарының әрекетін анықтаңыз.

2. "Саяси баспана" ұғымына анықтама беріңіз.

№ 5 жаттығу

Адам өлтіру фактісі бойынша қылмыстық істі тергеу барысында аталмыш қылмысты Буддо жасағандығы анықталған. Ол Қазақстан Республикасындағы Үндістанның елшілігіне саяси баспана беру туралы өтінішімен барған.

1. Көрсетілген жағдайда Қазақстан Республикасы құқыққорғау органдары қызметкерлерінің және Үндістан елшілігі қызметкерлерінің әрекетінің тізімін анықтаңыз.

2. Аталмыш жағдайда Қазақстан Республикасы СІМ-нің әрекеті қандай болуы қажет?

2. Жаттығу барысында төмендегілерді қолдану керек:

- 1993 жылғы Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек және құқықтық қатынастар туралы Минск Конвенциясын конспектілеу

- 2002 жылғы Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек және құқықтық қатынастар туралы Кишинев Конвенциясын

- Қазақстан Республикасының екіжақты келесімдері;

- Қазақстан Республикасының Қылмыстық процесс кодексі.

Тапсырма

Оқу топбы үш топқа бөлінді. Әрбір топқа тапсырмалар берілді:

- Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы тапсырма жіберу алгоритмі;

- Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы тапсырма орындау алгоритмі;

Тапсырманы орындау үшін 20-25 минут беріледі. Алгоритмді дайындау барысында әрбір позицияға Қазақстан Республикасының ішкі заңнамасының және халықаралық шарттардың баптарына орынды сілтеме жасау керек..

Келесідей нормативтік құқықтық актілерді пайдалану:

- 1993 жылдағы азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық қатынастар мен көмек көрсету туралы Минск конвенциясы;

- 2002 жылдағы азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық қатынастар мен көмек көрсету туралы Кишинев конвенциясы;

- Қазақстан Республикасының Қылмыстық процесс кодексі.

Тапсырма орындалғаннан кейін әрбір топ орындалған алгоритмдерді ұсынады. Ұсынылған үш презентация салыстырылады және жалпы позициялар анықталады.

Орындалған жұмыс нәтижелерін қорытындылау және шешуші дауыс оқытушыда.

Тапсырма

Курсанттарға сабақ барысында жеке тапсырмалар беріледі, процессуалдық құжаттар үлгісі негізінде қылмыстық істер бойынша құқықтық көмекке қатысты тапсырмаларды орындайды. Тапсырма жазбаша орындалады (мүмкіндігінше А4 форматтағы параққа).

Атқарылған жұмыстарды бағалауда оқытушы халықаралық және мемлекет ішіндегі нормативтік-құқықтық актілердің талаптарын, сондай-ақ құжат мазмұны мен ресімдеу стилінің сақталуына көңіл бөледі.

КӨЖ – 3 сағат

ӨЗІНДІК ЖҰМЫС ҮШІН ТАПСЫРМАЛАР

Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмекке қатысты келесідей нормативтік құқықтық актілерді зерделеу және конспектілеу:

1. 2002 жылғы Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек және құқықтық қатынастар туралы Кишинев Конвенциясын;

2. 1993 жылғы Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек және құқықтық қатынастар туралы Минск Конвенциясын конспектілеу.

ТАПСЫРМА

Тақырып бойынша жаттығуларды дербес құрау.

1. Қылмыстық, азаматтық отбасылық істер бойынша құқықтық қатынастар және құқықтық көмек туралы Кишинев және Минск Конвенцияларын конспектілеу.

2. Алдын-ала білім тексеру. (дербес). Аталмыш пән бойынша тестілермен оқу-әдістемелік кешенде танысуға болады.

Ұсынылған әдебиеттер: 1-24, 51-59, 60-66, 67-73.

3-тақырып.

Мемлекеттердің қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастығын үйлестіруші халықаралық ұйымдар

Дәріс – 1 сағат

ЖОСПАР:

1. Қылмыспен күресудегі мемлекеттердің халықаралық ынтымақтастығын үйлестіруші халықаралық ұйымдар.

2. Интерполдың құқықтық және ұйымдастырылушылық қызметінің негізі.

ДӘРІС ТЕЗИСІ

Интерполды құрудың алғашқы қадамдары Монако мемлекетінің басшысы герцог Альберт I шақыруымен өткен қылмыстық полицияның бірінші конгресінде жасалды. Оған Европа, Азия, Орталық және Оңтүстік Америкадан 24 елдің полицейлері, оның ішінде Ресей де бар, барлығы Монакода жиналып, бас қосты.

Конгресс шешімінде елдердің дипломатиялық каналдарынан бас тартып, халықаралық деңгейде мемлекеттердің полиция ведомстволарының тікелей қарым-қатынас орнатуы өз орнын тапты. Бірақ 3 айдан соң 1914 ж. 1 тамызда Германия бірінші дүниежүзілік соғысты өршітіп, барлық жоспар, шешімдер кейінге ысырылды. Онан кейін полицейлердің бүкіләлемдік Конгресін

ұйымдастырушы Австрия полициясының жетекшісі И. Шобер болды /болашақта ол – Австрия канцлері/. Венаға 1923 ж. 7 қыркүйекте европалық 20 елден 138 өкіл, оған қоса АҚШ, Египет, Қытай, Жапония полицейлері де келді.

Конгресс тұрақты «Халықаралық қылмыстық полиция комиссиясы» ұйымын бекітіп, оның Жарғысын қабылдады. Резиденциясы – Вена қаласы. Бірінші Президенті болып жоғарыда аталған И. Шобер тағайындалды.

1946 ж. күзде Брюссельде бельгиялық Ф. Луваждың белсенділігімен соғыстай кейінгі полицияның халықаралық бірінші конгресі шақырылды. Бұл жолы ұйым резиденциясы болып Париж бекітілді. Президенті болып Луваж сайланды.

Интерполға мүше елдердің саны жыл сайын өсті. 1946 ж. олардың саны - 17, 1960 ж. — 65, 1970 ж. — 111, 1980 ж. — 130, 1990 ж. — 150, 2000 ж. – 177 –ге жетті. Интерпол жүйесіне Қазақстан да кірді.

Бүгінде Интерполдың қазіргі заман талабына сай жабдықталған штаб-квартирасы Лион қаласында өз қызметін ұйымдастырып, жүзеге асырады және бақылайды.

Жарғының 5-бабына сәйкес Интерполдың Жоғары пленарлық органы – Бас Ассамблея және әкімшілік орган – Президент басқаратын атқарушы комитеті бар.

Ұйымның Бас хатшылығын Бас Хатшы басқарады. Сонымен қатар Интерпол жүйесінде мүше елдердегі ұлттық орталық бюролары жұмыс істейді.

Бас Ассамблея Сессиясы жылына бір рет өткізіледі.

Атқарушы комитет – сайланбалы орган, ол Интерполдың барша қызметін ұйымдастырып, бақылап және жүзеге асыратын орган.

Комитет құрамына Президент, 3 вице-президент және 9 делегат кіреді. Әрбір вице-президент әр континенттен сайланады: Африка, Европа, Азия, Америка. Президент өкілеттігінің мерзімі – 4 жыл, вице-президенттер мен делегаттар – 3 жыл.

Ұйым консультант-кеңесші ретінде ғалымдар мен тәжірибелі қызметкерлерді шақырады.

Бас хатшы Интерполдағы негізгі фигура. Ол ұйымның қаржысына жауап береді, ұйымның саясатын анықтап, оны тәжірибеге бағыттайды.

Әкімшілік бөлім жоспарлаумен шұғылданады және Интерполдың құжаттарын жүргізеді.

Интерполдың бірінші бөлімшесінде меншікке қарсы және қару сату қылмыстары туралы ақпарат шоғырландырылған — (С тобы), жеке тұлғаға қарсы қылмыспен — (Д тобы), халықаралық терроризммен — (Т тобы) айналысады.

Екінші бөлімшеде қаржы және экономикалық қылмыстар (Е тобы), жалған ақша жасауға қарсы (F тобы) қызмет етеді.

Үшінші бөлімше есірткі құралдарын заңсыз тарату туралы барлық ақпараттарды жинап, сақтайды. Осы сатыда ерекше орын алатын тағы бір бөлімше бар, ол – ұйымдасқан қылмысқа қарсы күрес бөлімі (ФОПАК).

Ғылыми-зерттеу бөлімі құжат, баяндама, хабарламаларды дайындайды, өңдейді және сараптайды.

Жарғының 32-ббына сәйкес Интерполға кірген әрбір мемлекет өзінің полиция қызметі құрылымында ұлттық орталық бюро жасақтауы тиіс. Оның негізгі міндеті – халықаралық деңгейде қылмыстылыққа қарсы күресте басқа елдердің ҰОБ-ларымен тығыз әрекеттестікті жүзеге асыру.

Интерпол шеңберінде мынадай міндеттер жүзеге асырылады:

- белгілі бір жерде «халықаралық қылмыскерлер туралы» және олардың жасаған қылмыстары туралы барлық ақпаратты шоғырландыру;
- осындай ақпараттың үнемі келіп тұруын қамтамасыз ету;
- оларды барынша тиімді пайдалану.

Интерпол қылмыскерлерді халықаралық деңгейде іздестіруді қадағалайды. Бірақ әлемнің кейбір елдері 1957 ж. «Қылмыскерледі беру туралы» Конвенцияны жақтамайды, бұл да өз алдына Интерпол қызметінің проблемасы.

Интерпол іздестірудің екі түрін жасайды: кәдімгі және жедел.

Жедел іздестірудің кәдімгісінен айырмашылығы Интерпол радиоқұрылымына енетін ҰОБ-лар кезек күттірмес жағдайларда Бас хатшылықты жанамалай қылмыскерді іздестіру жөнінде хабарламаларды өздері жібере алады.

Онан басқа Интерпол қылмыстардың мына түрлеріне қарсы: жалған ақша жасау, есірткі бизнесі, өнер туындыларын және антиквариат ұрлау, ұшақтарда ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз ету сияқты шараларды кеңінен ұйымдастырады.

Семинар – 1 сағат

ЖОСПАР:

1. Интерполдың құрылымы.
2. Интерполдың қызметінің ұйымдастырылуы.
3. Қазақстан Республикасы Интерполының ұлттық орталық бюросы.

ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМ:

Қылмыстық полиция (Интерпол) халықаралық ұйымның қызметі мен құрылу тарихы. Интерполдың қызметінің негізгі бағыты, мақсаты, принциптері және міндеттері. Интерполдың құқықтық мәртебесі. Интерполдың негізгі оғандары, атҚазақстан Республикасыушылық аппаратының құрлымы. Қазақстан Республикасындағы Интерполдың ұлттық орталық бюросы.

Интерполдың есеп-тіркеу қызметі. Халықаралық іздестіруді ұйымдастыру. Интерполдың коммуникация құралы және қаржыландыру.

Қазақстан Республикасы Интерполының ҰОБ, ҰОБ Интерполының қызметінің мақсаты және міндеті. ҰОБ қызметі. ҰОБ Интерполымен өзара іс-әрекеттесу тәртібі.

Тәжірибелік – 1 сағат

Сабақ Интерпол қызметі туралы бейнероликті талдау негізінде өткізіледі. Роликті көргеннен кейін оған талқылау жүргізіледі. Сондай-ақ талқылау барысында келесідей сұрақтарға назар аудару керек:

- Интерполдың қызмет ету мақсаты қандай?
- Интерполдың құрылымы?
- Интерпол қызметінің негізгі мақсаты қандай?

КООЖ – 3 сағат

Интерпол желісі бойынша сұраулардың жасалу, бағыттау және орындалу тәртібін белгілейтін нормативтік құқықтық актілерді зерделеу.

1. Жүргізілген нормативтік құқықтық актілерді талдау негізінде құрастыру керек:

- Интерпол желісі бойынша сұрауды бағыттаудың алгоритмі;
- Интерпол желісі бойынша тапсырманы орындалу алгоритмі.

Тапсырма

Сабақ "Еуразиялық полицияның құрылу және қызмет ету мүмкіндіктері мен болашағы" тақырыбы бойынша дөңгелек үстел түрінде өткізіледі.

Магистранттар аталған тақырып бойынша сөз сөйлеуге дайындалуды алдын ала тапсырма алады. Сабақ дөңгелек үстел жүргізу ережесін сақтай отырып, өткізіледі. Жүргізуші алдын ала тағайындалады.

Тапсырма

1. Интерполдың құрылтай құжаттарының қызметін зерделеу.
2. Қазақстан Республикасы Интерполының ҰОБ қызметін және Қазақстан Республикасы құқыққорғау органдарымен өзара іс-әрекеттесу тәртібін реттейтін нормативтік құқықтық актілерді зерделеу.
3. Қажеттілігі болған жағдайда нормативтік құқықтық актілерді конспектілеу.
4. Тақырып бойынша глоссарий құру.
5. Өткен тақырыптар бойынша тестілеу.
6. Пән бойынша нәтижелерді қорытындылау.

КӨЖ – 3 сағат

ӨЗІНДІК ЖҰМЫС ҮШІН ТАПСЫРМАЛАР

1. Берілген тізім бойынша тақырыпқа қатысты әдебиеттер тізімімен зерделеу.
2. Қажеттілігі болған жағдайда желеген сұрақтарды конспектілеу.
3. Берілген төмендегі тақырыпшалар бойынша реферат жазу:
 - а) Қылмыспен күресудегі мемлекеттердің халықаралық ынтымақтастығын үйлестіру мақсатындағы құрылған халықаралық ұйымдар.
 - б) Интерпол – қылмыстық полицияның халықаралық ұйымы.
 - в) Интерполдың тарихы.

- г) Интерполдың қызметінің ұйымдастырылу түрлері.
д) Халықаралық іздеуді ұйымдастырудың және жүргізудің құқықтық негіздері.

4. Барлық өткен тақырыптар бойынша тестілеуге дайындалу.

Ұсынылған әдебиеттер: 1-24, 51-59, 60-66, 67-73.

4-тақырып.

Қылмыскерлерді ұстап берудің халықаралық-құқықтық аспектілері

Дәріс – 1 сағат

ЖОСПАР:

1. Экстрадицияның ұғымы және құқықтық негіздері.
2. Қылмыскерді ұстап беру мәселелері бойынша қатым-қатынас жасау тәртібі.

ДӘРІС ТЕЗИСІ

Халықаралық-құқықтық әдебиеттерде халықаралық сипаттағы қылмыстардың түрлі атаулары кездесіп қалады: халықаралық қылмыстық істер, конвенциялық қылмыстар, қылмыстық істер, халықаралық қылмыстар. Жоғарыда айтып өткеніміздей, барлық халықаралық құқық бұзушылықтар халықаралық қылмыстар мен халықаралық сипаттағы қылмыстық істерге бөлінеді (кейде контексте синонимдер де кездеседі: халықаралық қылмыстық істер). Жеке адамдардың халықаралық қылмыстық жауапкершілік мәселелеріне арналған 7-тараудың 7-параграфында халықаралық құқықтың қағидалары мен нормаларын адамзатқа аса қауіпті түрде бұзғанда халықаралық қылмыс болып есептеледі делінген. Мұндай қылмыстар бейбітшілікті қамтамасыз ету, жеке адамды қорғау және тұтастай алғанда халықаралық қауымдастық мүдделерінің іргелі негіздерін бұзады. Мұндай сипаттағы қылмыстардың субъектілері мемлекеттер мен олардың басшылары, жоғары лауазымды адамдар мен қылмыстық әрекеттенді орындаушылар болып табылады.

Халықаралық терроризм. Халықаралық терроризм проблемаларына байланысты мәселелерді талқылауға БҰҰ-ның басты органдары мен иқосалқы органдары және арнайы құрылған органдары (ad hoc) тартылады. Мысалы, 1979-1980 жж. БҰҰ Халықаралық Соты Ирандағы кепілге талынған американдықтардың ісін қарады; 1986ж. сот Никарагуаның АҚШ-қа қойған Никарагуаның аумақтық суларын АҚШ-тың миналауы туралы талап-арызы бойынша шешім қабылдады. БҰҰ Қауіпсіздік Кеңесі басқыншылық барысындағы халықаралық терроризм актілеріне байланысты мемлекеттердің шығындарын қарады, мысалы Израильдің Ливанға қарсы (70-80-жж.), АҚШ-тың Гренадаға қарсы (1983ж.) шығындары. Қарастырылып отырған мәселеде БҰҰ Бас Ассамблеясының негізгі қарары ретінде 1972 ж. 18 желтоқсанда 27-сессияда қабылданған қарарды айиуға болады, ол БҰҰ мүше мемлекеттерінің халықаралық

терроризм проблемасына қатынастарын айқындап берді және оны қарау үшін халықаралық терроризм жөніндегі Арнайы Комитетке мандат берді. БҰҰ Бас Ассамблеясының 1987 ж. 7 желтоқсандағы және 1989 ж. 4 желтоқсандағы қарарлардың да маңызы аса зор., Оларда БҰҰ аясында және басқа да халықаралық ұйымдар жанынан халықаралық терроризм проблемалары жөніндегі арнайы органдар мен орталықтарды құру туралы мәселе қойылған болатын. Сонымен қатар, осындай проблемаларды шешуде БҰҰ-ның қосалқы органдары белсенділік танытты, оның ішінде, Қылмыстылықтың алдын алу және құқық бұзушылармен қатысу жөніндегі БҰҰ Комитеті.

Халықаралық терроризммен күресудегі ынтымақтастыққа халықаралық қылмыстық полиция ұйымы – Интерпол да өз ықпалын тигізіп келеді және тигізуде. Интерполдың халықаралық терроризммен күрестегі қызметінің негізгі бағыттарына ақпараттар алмасу және осы құбылысқа деген ұйымның қатынасын, оның шешу жолдарын айқындайтын саяси – заңдық негізі жасау болып табылады. Интерпол қызметіне ұйымдасқан қылмыспен есірткі заттарына заңсыз айналымы шеңберінде жасалатын қылмыстарға байланысты терроризм мәселелерін шешу де кіреді.

Халықаралық терроризммен күрес мәселелері жөніндегі халықаралық келісімдерді саралағанда террористердің жиі кездесетін әрекеттерін айқындауға мүмкіндік туды:

- елшілік, миссиялар, халықаралық ұйымдық өкілдігі немесе штаб-пәтерлерінің ғимараттарын жару;

- мүліктерді бұзуға немесе құртуға және адамдарға дене жарақаттарын салу немесе өлтіруге байланысты көшелердегі, әуе-жай, вокзал, мәдени орталықтар, өндірістік ғимараттар, сауда және кәсіби қызметпен айналысатын орындардағы бүлдіру актілері;

- жолданған заттар, бандерольдар, хаттар және басқа да пошталық жолдаулар ішіне салынған жарылғыш құрылғыларды қасақана қолдану;

- қоғамдық ғимараттарға қарсы бағытталған кез келген бүлдіру актілері;

- халықаралық терроризм актілерін жасау мақсатында және оған кез келген нысанда қатысуға астыртын сөз байласу және басқалар.

Халықаралық террористік актілерге (халықаралық терроризм нысандарына) мыналарды жатқызады: адамдарды кепілге алу, азаматтық авиацияға қарсы бағытталған актілер, қарақшылық (теңіздегі терроризм), сондай-ақ заңсыз басқыншылық және ядролық материал қолдану. Алайда, олардың ерекше халықаралық қауіптілігіне, кең таралғандығына және жасалу нысандарының әр түрлілігіне байланысты мемлекеттер олармен күрес жолында арнайы Конвенциялар қабылдап, оларды халықаралық сипаттағы жеке қылмыстар деп бөледі. Сонымен, Қазақстан Республикасының 1995 ж. Конституциясының ережелеріне орай, Қазақстанның басқа мемлекеттермен қатынасы күш қолдану немесе күш қолданамын деп қожан-лұққы жасаудан өзара бас тарту қағидасы мен ынтымақтасу қағидасын сақтау негізіне құрылған.

Осы қағидалар халықаралық терроризммен күреске бағытталған халықаралық қатынастарды жасауға және қылмыстылық пен терроризммен күресетін халықаралық ұйымдарға Қазақстан Республикасының кіруіне және қатысуына бағдар болады.

1992 ж. 25 мамырда Мәскеуде Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасында достық, ынтымақтастық және өзара көмек туралы Шартқа қол қойылды, оны Қазақстан сол жылдың шілде айында бекітті. 34-бапта; «Елдер ұйымдасқан, оның ішінде халықаралық қылмыстылықпен, терроризммен, қарақшылықпен, нашақорлықпен, сондай-ақ есірткілер мен қарулардың ... заңсыз айналымымен, теңіз кеме қатынасы мен азаматтық авиацияға қарсы бағытталған актілері мен күресудегі ынтымақтастықты дамытатын және тереңдетін болады» - деп жарияланған.

Қазақстан Республикасы Үкіметі мен Герман Федерациялық Республикасы Үкіметінің (бүгінгі таңда Германия) арасында 1995 ж. 10 сәуірінде қол қойылған «Ұйымдасқан қылмыс, терроризм және басқа да қауіпті қылмыстар түрімен күресуге ынтымақтастық» туралы келісім он жылға жасалған. Келісімнің кіріспесінде «1992ж. 22 қыркүйегінде қол қойылған Қазақстан Республикасы мен Германия Федерациялық Республикасы арасындағы қатынастардың негізгі туралы» Бірлескен мәлімдеме негізінде тараптар «екі ел арасындағы байланыстарды дамытуға үлес қосуға ниеттенеді», терроризм, есірткі заттары мен психотропты заттарды шектен тыс пайдаланумен, әуе жолымен заңсыз шығып кетудің тиімді алдын алу және күресу мақсатында ынтымақтасуға ниеттенеміз» - деп белгіленген. 1-бапта осындай ынтымақтастықтың шегі әр тараптың ішкі (ұлттық) заңымен айқындалған. Терроризммен күресу мақсатында жоспарланып жатқан және жасалған террористік актілер, олардың жүзеге асырылу нысандары, террорлық топтар туралы ақпараттар алмасу көзделген.

Жаңа қылмыстық заңдар жалпы адамзаттық құндылықтарды белгілеп берді, ол: адам өмірі, оның құқықтары мен бостандықтары. Қазақ ССР-нің Қылмыстық Кодексі мемлекеттің саяси идеологиялық мүдделерін алдыға қоятын. Қылмыстық Кодекстің Ерекше бөлімі аса қауіпті мемлекеттік қылмыстармен басталып, одан кейін социалистік меншікке қарсы қылмыстар, садан кейін ғана – жеке адамға қарсы қылмыстар орын алатын.

Ал, терроризм тақырыбына келсек, ол жаңа Қылмыстық кодекске «Терроризм» деп аталған 233-баппен енгізілген. Осы бапта: «1. Терроризм, яғни адамдардың қаза болуы, елеулі мүліктік зиян келтіру, не қоғамға қауіпті басқа зардаптардың болу қаупін төндіретін жарылыс жасау, өрт қою немесе өзге де іс-әрекеттер жасау, егер осы іс-әрекеттер қоғамдық қауіпсіздікті бұзу, халықты қорқыту не мемлекеттік органдардың шешім қабылдауына ықпал ету мақсатында жасалса, сондай-ақ аталған іс-әрекеттерді дәл сол мақсатта жасаймын деп қорқыту...». Сипаттаушы белгілер ретінде мыналар аталған: қайталану, рецидив, адамдар тобының алдын ала сөз байласуы бойынша, абайсызда адам өліміне немесе басқа ауыр зардаптарға әкеп соғуы, сондай-ақ жаппай қырып-жоятын

қаруды, радиоактивтік материалдарды... қолдану арқылы қылмыс жасау...» деп көрсетілген.

Егер бұрын әрекет еткен Қылмыстық Заңда тек мемлекеттер немесе қоғамдық қайраткерлерге қарсы жасалған терроризм үшін жауапкершілік көзделсе, жаңа заңда халыққа қатысты, оның ішінде әрбір нақты адам мен азаматқа қатысты жасалған террорлық сипаттағы әрекеттер үшін жауапкершілік көзделген.

Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінде терроризм үшін жауапкершілік екі нормада 167 және 233-баптарда бекітілген. Сонымен бірге, Қылмыстық кодекстің 16-бабы ҚазКСР Қылмыстық кодексінің 52-бабының орнына келсе, 233-бап жаңадан енгізілген.

Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 234-бабында адамды кепілге алу жөнінде анықтама берілген. Осы құбылыс жөніндегі халақаралық-құқықтық нормалардың өзгеруі Қазақстан Республикасының ұлттық заңдарына оның аумағында осы қылмыстармен күресу ісіне қосқан маңызды үлесі болып табылады.

Қазақстан Республикасының «Терроризмге қарсы күрес туралы» 1999 ж. Заңы Қазақстан Республикасында терроризмге қарсы күрестің құқықтық және ұйымдастырушылық негіздерін, мемлекеттік органдардың және меншік нысандарына қарамастан, ұйымдардың қызмет тәртібін, сондай-ақ азаматтардың терроризмге қарсы күресті жүзеге асыруға байланысты құқықтарын, міндеттері мен кепілдіктерін белгілейді. Онда мынадай ұғымдар айқындалған: «терроризм», «террорлық әрекет», «халақаралық терроризм», «террорлық акция», «террорлық акті», «террорлық ұйым», «терроршы», «терроризмге қарсы операциялар», «арнаулы мақсаттағы бөлімшелер» және т.б.

Семинар – 1 сағат

ЖОСПАР:

1. «Экстрадиция» құқықтық институтының тарихы.
2. Экстрадицияның ұғымы және түрлері, ұстап беру негіздері.
3. Ұстап беруді тоқтату негіздері.
4. Ұстап беру және оның орындалуы туралы талапты жасау тәртібі.

ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМ:

Экстрадиция (қылмысты қылмыскерлерді ұстап беру). Ұстап берудің шарты, негізі және рәсімі. Экстрадицияның түрлері қарастыру. Қылмыскерлерді ұстап беруден бас тарту негіздері анықтау.

Экстрадицияның құқықтық негіздері, халақаралық және ұлттық аспектілері зерделеу.

Шетелде шыққан қылмыстық іс бойынша шешімді орындау. Азаматы болып табылатын, бас бостандығынан айырған тұлғаларды өз мемлекетінде жазасын өтеу үшін ұстап беру. Қылмыстық қудалауды шетелдік құқыққорғау органдарына беру.

Қылмыстық юрисдикцияны белгілеу және жазаны қамтамасыз етуді зерделеу.

Қылмыскерлерді ұстап беру туралы сұрауларды қарау тәжірибесі. Жетілдіру мәселелерін және жолдарын қарастыру.

Ұсынылған әдебиеттер: 1-24, 51-59, 60-66, 67-73.

Тәжірибелік – 1 сағат

1. Есеп шығату:

№ 1 Есеп

Қылмыстық істі тергеу барысында қылмыс жасаған тұлғалардың бірі Ахметов құқыққорғау органдарынан жалтарып Германиядағы – Кельн қаласына тұрақты тұруға көшіп кеткендігі анықталды. Оның сыбайластары жауапкер ретінде алдағы жауап алынушылар Ли және Кимнің айтулары бойынша Ахметов туристік жолдамамен Қазақстан Республикасына 5 айдан кейін келуі мүмкін.

1. Дәл осы жағдайда тергеуші мен жедел іздестіру қызметкерлерінің әрекетін анықтаңыз.

2. Алыс шетелдік азаматтарды қылмыстық жауапкершілікке тарту жағдайын және тәртібін анықтаңыз.

№ 2 Есеп

2014 жылдың 20 маусымында Павлодар қаласының индустриалдық ауданы полиция бөлімшесінің кезекшілік бөліміне жинақ банксіне қарақшылық шабуыл жасалғандығы туралы хабарлама келіп түскен. Жедел іздестіру шараларын жүргізу барысында кезекшілік тәулікте Қазақстан Республикасының азаматтары Омаров және Косано ұсталған. Олар қылмыс жасағандарын толық мойындап, ұрланған ақшалар олардың сыбайластары Ресей Федерациясының азаматтары Иванов және Федоров алғандарын айтты. Иванов пен Федоров қылмыс жасағаннан кейін Қазақстан Республикасының аумағынан кеткен және Омск қаласына барғандарын түсіндірді.

1. Дәл осы жағдайда құқыққорғау органдары қызметкерлерінің әрекетін анықтаңыз.

2. Тіркелген қылмыстық істі Ресей Федерациясына тергеуді жалғастыру үшін жіберілуі мүмкін бе.

3. Минск және Кишинев Конвенциясының жалпы сипаттамасы.

№ 3 Есеп

Адам өлтіру фактісі бойынша қылмыстық істі тергеу барысында аталмыш қылмысты Сибор жасағандығы анықталған. Қылмыс жасаған уақытында ол Қазақстан Республикасының азаматы болып табылған, осыған орай ол қазіргі уақытта РФ азаматы болып табылады және Тверь қаласында тұрады.

1. Сиборды қылмыстық тергеу тәртібін және жағдайын анықтаңыз.

2. "Экстрадиция" ұғымына анықтама беріңіз.

№ 4 Есеп

Гузук деген азаматтың пәтеріне ұрлық жасалғандығы фактісі бойынша қылмыстық істі тергеу барысында аталған қылмысты Ресей Федерациясының азаматы Фокин жасағандығы туралы анықталған. Өзбекстан Республикасының аумағында тергеу органдарынан жасырынып қарақшылық шабуыл жасағандары үшін қамауға алынған.

1. Көрсетілген жағдайда Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы құқыққорғау органдары қызметкерлерінің әрекетін анықтаңыз.

2. Қылмыстық жауапкершілікке тарту үшін Қазақстан Республикасының азаматтарын беру тәртібі қандай.

№ 5 Есеп

2014 жылдың 04 наурызында Бішкек қ. Свердловск АІБ қылмыскерді іздеу туралы алынған тапсырманың негізінде Қарағанды қ. ІІД КІБ-мен қарақшылық жасады деген айыппен Қырғыз азаматы Гойра қамауға алынған. Содан соң Гойра Қарағанды қ. УҰИ-қа Қазақстан Республикасы ҚПК қарасты ұсталған.

1. Аталған әрекетті жүзеге асырушы КІБ қызметкерлерінің құқылық әрекетін бағалаңыз.

2. Құқықтық көмек көрсету туралы жеке тапсырма сатысында шетел азаматтарын қамауға алу ерекшеліктері қандай болып келеді?

3. “Превентивті тұтқынға алу (арест)” деген нені білдіреді?

2. Есеп шығару барысында төмендегілерді қолдану керек:

- 1993 жылғы Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек және құқықтық қатынастар туралы Минск Конвенциясын конспектілеу

- 2002 жылғы Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек және құқықтық қатынастар туралы Кишинев Конвенциясын

- Қазақстан Республикасының екіжақты келесімдері;

- Қазақстан Республикасының Қылмыстық процесс кодексі.

КОӨЖ – 3 сағат

ЖОСПАР

Оқу топбы үш топқа бөлінді. Әрбір топқа дайындауға келесідей тапсырмалар берілді:

- Қылмыстық істер бойынша экстрадициялауға сұрау жіберу туралы алгоритмі;

- Қылмыстық істер бойынша қылмыскерді экстрадициялау туралы сұрау салудың орындалу алгоритмі;

Тапсырманы орындау үшін 20-25 минут беріледі. Алгоритмді дайындау барысында әрбір позицияға Қазақстан Республикасының ішкі заңнамасының және халықаралық шарттардың баптарына орынды сілтеме жасау керек..

Келесідей нормативтік құқықтық актілерді пайдалану:

- 1993 жылдағы азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық қатынастар мен көмек көрсету туралы Минск конвенциясы;
- 2002 жылдығы азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық қатынастар мен көмек көрсету туралы Кишинев конвенциясы;
- Қазақстан Республикасының Қылмыстық процесс кодексі.

Тапсырма орындалғаннан кейін әрбір топ орындалған алгоритмдерді ұсынады. Ұсынылған үш презентация салыстырылады және жалпы позициялар анықталады.

Орындалған жұмыс нәтижелерін қорытындылау және шешуші дауыс оқытушыда.

2. Есеп шығару:

№ 1 Есеп

2014 жылдың 10 сәуірінде Шахтинск ҚІБ КІБ жедел уәкілі Карибаев РФ Алтай крайы Заринск ҚІБ тапсырмасы негізінде РФ азаматы Паковты ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҚПК тәртібімен қамауға алған және оған қамауға алу туралы хаттама толтырған және аталмыш тапсырманы оған тіркеп, Қарағанды қ. УҰИ-қа жауып тастаған.

1. Карибаевтың іс-әрекетінің заңдылығын бағалаңыз.

2. Осы жағдайда құрастырылатын құжаттардың тізімін анықтаңыз.

№ 2 Есеп

2014 жылдың 10 мамырында Ресей Федерациясының Псков қаласында ауыр қылмыс жасағаны үшін Қарағанды облысының ІД-мен іздеу салудағы Қазақстан Республикасының азаматы Алибеков ұсталған. Содан соң Алибековты Қарағанды қаласының ТИ (СИЗО)-на конвоирлық ету туралы шешім қабылданды.

1. Қазақстан Республикасы құқыққорғау органдары қызметкерлерінің Алибековты конвоир жасауды ұйымдастырулары бойынша әрекетінің тізімін анықтаңыз.

2014 жылдың 03 маусымында Алибековты конвоир жасау үшін конвоир жіберуге шешім берілді.

2. Аталған жәйтте конвоирға тиісті болатын құжаттарды атап шығыңыз, аталған құжаттарға қойылатын талаптарды анықтаңыз.

№ 3 Есеп

2014 жылдың 05 наурызында Ресей Федерациясының Красноярск қ. кісі өлтіргені үшін Қарағанды облысының ІД-мен іздеу салудағы Қазақстан Республикасының азаматы Оспанов ұсталған.

05 февраль 2014 жылдың 05 ақпанында Ресей Федерациясының Бас Прокуроры Оспановты Қазақстан Республикасына беру туралы ҰСЫНЫМын

қанағаттандырды. Бірақ та аталған шараларды қаржылық қамтамасыз ету тапшылығына байланысты оны конвои жасау жүзеге асырылмаған.

1. Қазақстан Республикасына конвои жасаудың ұйымдастырылуы бойынша Қарағанды облысының ІІД қызметкерлерінің әрекетінің тізімін анықтаңыз.

2. Қылмыскерді ұстап беру туралы талабының қаралу мерзімін анықтаңыз.

№ 4 Есеп

Қылмыстық істі тергеу барысында бірқатар қарақшылық жасағаны үшін Ростов облысының ІІБ іздеудегі Ресей Федерациясының азаматы Абель анықталды. Ұсталған Абель қоса Бразилияның азаматы болып саналатындығын және бразилиялық консулдықпен кездесу керектігін талап етіп өтініш жазған. Бірақ та Қарағанды қ. прокуроры бұл өтінішті назарына алмаған және Абельге қатысты экстрадиция тәртібі бойынша бұлтартпау шарасы – қамауға алуды таңдаған. *1. Прокурордың іс-әрекетінің заңдылығын анықтаңыз. 2. Абелді қамауда ұстау мерзімін және халықаралық пен ұлттық қайнар көздерге сәйкес оның арыз беруін жүзеге асыру тәртібін анықтаңыз.*

№ 5 Есеп

Қарағанды қ. Қазыбек би ауданы бойынша КПБ жедел уәкілі Каминский Ресей Федерациясында демалыста жүріп, Қарағанды қ. қылмыс жасаған қылмыскерлердің бірі Ли Нижний Новгород қ. жүргендігін көрген. Содан соң Каминский оны ұстаған және Қазақстан Республикасына алып келген. Қарағанды қ. Қазыбек би ауданы бойынша ТКП-ға алып келген және УҰИ (ИВС) орналастырған, содан кейін әрі қарайғы демалысына кеткен.

1. Каминскийдің іс-әрекетінің заңдылығын бағалаңыз.

2. Қарағанды қ. Қазыбек би ауданы бойынша КПБ қызметкерлерінің әрекетінің тәртібін анықтаңыз.

2. Есеп шығару барысында төмендегілерді қолдану керек:

- 1993 жылғы Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек және құқықтық қатынастар туралы Минск Конвенциясын конспектілеу

- 2002 жылғы Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек және құқықтық қатынастар туралы Кишинев Конвенциясын

- Қазақстан Республикасының екіжақты келесімдері;

- Қазақстан Республикасының Қылмыстық процесс кодексі.

1. Кестені толтыру барысында келесідей нормативтік құқықтық актілерді қолдану керек:

- 1993 жылдағы азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық қатынастар мен көмек көрсету туралы Минск конвенциясы;

- 2002 жылдағы азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық қатынастар мен көмек көрсету туралы Кишинев конвенциясы;

- Қазақстан Республикасының Қылмыстық процесс кодексі.

	Кишинев конвенциясы	Минск конвенциясы	Қазақстан Республикасы ҚПК
Экстрадицияның түрлері (негіз)			
Бас тартуға негіз			
Органдар			
Сұрау салуды ресімдеу			
Мерзімдер			
Экстрадициялық қамауға алу			
Экстрадиция туралы тапсырманы орындау тәртібі			

Тапсырма

1. Қылмыскерді беруге қатысты нормативтік құқықтық актілерді зерделеу және конспектілеу:

- 1993 жылғы Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек және құқықтық қатынастар туралы Минск Конвенциясын конспектілеу

- 2002 жылғы Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек және құқықтық қатынастар туралы Кишинев Конвенциясын

- Қазақстан Республикасының Қылмыстық процесс кодексі..

2. Тақырып бойынша глоссарий құру.

3. Тақырыптар бойынша есептер құру:

- 5 есеп – бағасы «өте жақсы»;

- 4 есеп – бағасы «жақсы»;

- 2 есеп – бағасы «қанағаттанарлық».

4. Өткен тақырыптар бойынша тестілеу.

КӨЖ – 3 сағат

ӨЗІНДІК ЖҰМЫС ҮШІН ТАПСЫРМАЛАР

Реферат жазуға арналған тақырыптар:

1. Қылмыстық іс бойынша құқықтық көмек шеңберіндегі Қазақстан Республикасы ІІО өзара іс-әрекеттестігінің тәртібі.

2. Қылмыскерлерді ұстап беру туралы сұрауларды ұйымдастыру шеңберіндегі Қазақстан Республикасы ІІО өзара іс-әрекеттестігінің тәртібі.

3. Қылмыскерлерді ұстап беру – Қазақстан Республикасының қылмыстық

және Қылмыстық процесс құқығының салаларалық институты.

4. Қылмыстық іс бойынша құқықтық көмек туралы сұрауларды орындау шеңберінде адамның құқықтары мен бостандықтарын қорғау саласындағы халықаралық құқықтың негізгі принциптерін сақтау.

5. Қылмысқа қарсы күрестегі мемлекеттердің халықаралық ынтымақтастығы үйлестіру мақсатындағы құрылған халықаралық ұйымдар.

Ұсынылған әдебиеттер: 1-4, 10-35, 37-38,39-42, 43-45, 51-63, 71-82.

5 ТАҚЫРЫП

Ұстап берілмеген тұлғаларды қылмыстық қудалаудың халықаралық-құқықтық аспектілері

Дәріс – 1 сағат

ЖОСПАР:

1. Ұстап берілмеген тұлғаларға қылмыстық қудалаудың құқықтық және ұйымдастырушылық негіздері.

2. Ұстап берілмеген тұлғаларды қылмыстық қудалау мәселелері бойынша мемлекеттердің өзара байланысу тәртібі.

ДӘРІС ТЕЗИСІ

Әрбір уағдаласушы тарап екінші уағдаласушы тараптың тапсырмасы бойынша уағдаласушы тараптың заңнамасына сәйкес сұрау салған уағдаласушы тараптың аумағында қылмыс жасады деп күдікті, айыпты өз азаматтарына қарсы қылмыстық қудалауды жүзеге асыруға міндеттенеді. Қылмыстық қудалауды уағдаласушы тараптар сондай-ақ олардың аумағындағы азаматтығы жоқ адамдар мен шетелдік азаматтарға қатысты, оларды беруден бас тартқан жағдайда жүзеге асырады. Егер қылмыстық іс қозғалған қылмыс одан зиян шеккен адамдардың азаматтық-құқықтық талаптарына әкеп соқса, онда залалды өндіру туралы осындай адамдардың өтініші болған кезде, бұл талаптар осы істе немесе азаматтық сот ісін жүргізу тәртібімен қаралады. Сұрау салынған уағдаласушы тараптың қылмыстық қудалауы әрекет осы уағдаласушы тарапта да қылмыстық жазалау болып табылған жағдайда жүзеге асырылуы мүмкін. Жасаған қылмысы үшін соттау кезінде тағайындалатын жаза сұрау салған уағдаласушы тараптың заңнамасында көзделген жазадан қатаң болуға тиіс емес.

Қылмыскерлерді ұстап беру – бұл аумағында қылмыскер бар мемлекеттің аумағында қылмыс жасаған немесе қылмыскер азаматы болып табылатын екінші мемлекетке қылмыскерді қылмыстық жауапкершілікке тарту немесе күшіне енген үкімді орындау мақсатымен беруі. Профессор Р.М.Валеев қылмыскерлерді ұстап беру институтын халықаралық және ұлттық құқықтың тұрғысындағы институтына жатқызады. Қылмыскерлерді ұстап беру институты халықаралық шарттар мен халықаралық құқықтың көпшілік мойындаған қағидаларына негізделеді. Бұл мемлекеттің аумағындағы айыпталушы немесе сотталушыны қылмыс жасаған немесе азматы болып табылатын немесе қылмыстан зәбір көрген мемлекеттің

сұратуы бойынша қылмыстық жауапкершілікке тарту үшін немесе үкімді орындау үшін ұстап беруден тұратын құқықтық көмек актісі болып табылады.

Қылмыскерлерді ұстап беру институтына мынадай белгілер тән:

- ұстап беру рәсімі негізделетін нормалардың кешенді сипаты – мұндай жағдайда екі дербес құқықтық жүйе – ішкі мемлекеттік және халықаралық құқық нормалары өзара әрекеттеседі;
- мұндай мәселелерді дербес шешуге қабілетті халықаралық құқықтың негізгі тсубъектісі ретіндегі мемлекеттің құзыреті;
- ұстап беру қылмыстық іс жасаған жеке адамдарға қатысты ғана жүзеге асырылады;
- ұстап берілген адам сотпен қудаланады немесе берген мемлекеттің сот органы белгілеген жазаға тартылады

Ұстап беру мемлекеттердің қылмыстық істермен күресіндегі құқықтық өара көмек актісі болып табылады. Халықаралық құқықтың бұл институтының мазмұны әлемдік бірлестіктің халықаралық қылмыстылықпен күрес саласында күштерін ортақ біріктірулеріне байланысты жаңа мазмұнмен толықтырылды.

Бейбітшілікке қарсы халықаралық қылмыстар, әскери қылмыстар, адамзатқа қарсы қылмыстар жасаған адамдарды ұстап беру туралы мәселе алғаш бірінші дүниежүзілік соғыстан кейін герман императоры Вильгелмге қатысты талқыланған болатын.

Халықаралық қылмыстық істердің жеке түрлерімен күресудегі халықаралық келісімдер қылмыскерлерді ұстап берудің құқықтық негіздері болып табылады. Сонымен қатар, бірқатар мемлекеттер екі жақты тәртіпте әдеттен тыс ұстап беру (экстрадиция) немесе қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы шарттар жасай алады. Қылмыскерлерді ұстап беру үшін заңдық негіздерді белгілеген кезе ұлттық заңдардың нормалары мен өара көмек қағидасының болуы назарға алынады.

Халықаралық қылмыстық құқықта қылмыскерлерді ұстап беру шарттарына мыналар жатады:

- жасалағн әрекет ұстап беру туралы шартта көзделуі тиіс немесе қылмыстық істердің жеке түрлері бойынша құқықтық көмек көрсету туралы шарттарда белгіленуі керек;
- қылмыстық әрекет екі мемлекеттің қылмыстық заңдарында бір жылдан кем емес мерзімге бас бостандығынан айыруға жазаланатын болуы тиіс (аумағында қылмыскер жүрген мемлекет пен ұстап беруді талап етуші мемлекет).
- Ұстап берілетін адам жасаған қылмысы үшін ғана сотталады;
- әдеттен тыс ұстап беру (экстрадиция) талаптары бойынша қылмыскерді ұстап берген мемлекеттің заңында өлім жазасы көзделмеген болса, адамға ондай жаза қолданылмайды;
- егер беру туралы өтініш түрмеде қамау туралы үкімді орындау мақсатында немесе осындай құқық бұзушылық үшін бас бостандығынан айыру шарасын іске асыру мақсатында іздестірілетін адамға қатысты болса, онда мұндай

жазалаудың аяқталуына кем дегенде төрт-алты айдай мерзім қалғқан жағдайда ғана рұқсат етіледі (мемлекеттер арасындағы келісім бойынша).

1990ж. Желтоқсан айында БҰҰ Бас Ассамблеясы «Қылмыскерді ұстап беру туралы үлгі шарт» қарарын қабылдайды. Осы ұсынымдық сипаттағы актінің қабылдануы БҰҰ мүше-мемлекеттеріне қылмыстық істермен күресу мәселелріндегі мемлекеттер арасындағы ынтымақтастық тиімділігінің артуына көмектесті. Әлемдік қауымдастықтың ұсынымы бойынша ұстап беруден бас тартудың императивті және факультативті негіздері болады.

Төменде көрсетілген мән-жайлардың кез-келгені бойынша қылмыскерді ұстап беруге рұқсат берілмейді (императивтік негіздер):

а) егер ұстап беру туралы келіп түскен өтініш бойынша құқық бұзушылық сұратқан мемлекетке саяси сипаттағы құқық бұзушылық ретінде қарастырылатын болса;

б) егер сұратылған мемлекет ұстап беру туралы өтініш адамды нәсілі, діни сенімі, азаматтығы, тегі, саяси көзқарасы, жынысы немесе мәртебесі белгілеріне қарай немесе соттық қудалау мақсатында сұратады деп немесе қандай да бір себептермен байланысты мұндай адамға зиян келеді деп ойласа;

в) егер құқық бұзушылыққа қатысты ұстап беру туралы келіп түскен өтініш бойынша әскери құқық көздейтін құқық бұзушылық деп танылса, бірақ әдеттегі қылмыстық құқықта олай деп есептелмесе;

г) егер сұратылған мемлекетте адамға жасаған құқық бұзушылығы үшін түпкілікті үкім шығарылып қойылса;

д) егер ұстап беру туралы өтініш келіп түскен адам екі жақтың бірінің заңы бойынша ескіру мерзімін немесе рақымшылық актісін қоса алғанда, соттық қудалаудан немесе жазалаудан иммунитеті бар болса;

Қылмыскерді ұстап беру туралы өтініш жазбаша нысанда жіберіледі. Өтініштер, куәландыратын құжаттар және хабарламалар дипломатиялық жолдаумен немесе тікелей келісімде белгіленген және тарптар тағайындаған құзыретті органдар арасында беріледі. Сөйтіп, ұстап беру туралы өтініште талап етілетін тұлға мен қажетті мәліметтердің барлығы анық сипатталуы тиіс.

Семинар – 1 сағат

ЖОСПАР:

1. Ұстап берілмеген тұлғаларды қылмыстық қудалау негізі.
2. Ұстап берілмеген тұлғаларды қылмыстық қудалау рәсімі.

ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМ:

Ұстап берілмеген тұлғаларды қылмыстық қудалау негізі және қудалау рәсімін анықтау. Ұстап берілмеген қылмыскерлерді беруден бас тарту негіздері зерделеу.

Ұстап берілмегендердің құқықтық негіздері, халықаралық және ұлттық аспектілерін қарастыру керек.

Шетелде шыққан қылмыстық іс бойынша шешімді орындау. Азаматы болып табылатын, бас бостандығынан айырған тұлғаларды өз мемлекетінде жазасын өтеу үшін ұстап беру. Қылмыстық қудалауды шетелдік құқыққорғау органдарына беру.

Қылмыстық юрисдикцияны белгілеу және жазаны қамтамасыз етуді зерделеу.

Ұстап берілмеген қылмыскерлер туралы сұрауларды қарау тәжірибесі. Жетілдіру мәселелерін және жолдарын қарастыру.

Тәжірибелік – 1 сағат

ЖОСПАР

1. Қылмыстық қудалау мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының екіжақты халықаралық шарттардың ұсынылған тізімін зердеу:

- 2009 жылғы 16 наурыздағы азаматтық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Біріккен Араб Әміліктері арасындағы келісім (Күшіне енді 2012 жылдың 22 қыркүйегінде).

- 1996 жылдың 17 қыркүйегіндегі азаматтық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Грузия арасындағы келісім (Күшіне енді 2006 жылдың 14 шілдесінде).

- 1999 жылдың 17 тамызындағы азаматтық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Үнді Республикасы арасындағы келісім (Күшіне енді 2000 жылдың 22 қыркүйегінде).

- 1993 жылдың 14 қаңтарында азаматтық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасы арасындағы келісім (Күшіне енді 1995 жылдың 12 шілдесінде).

- 1997 жылдың 7 сәуіріндегі азаматтық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Корей Халық Республикасы арасындағы келісім (Күшіне енді 2001 жылдың 28 шілдесінде).

- 1996 жылдың 26 тамызында азаматтық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Қырғызстан Республикасы арасындағы келісім (Күшіне енді 1998 жылдың 18 желтоқсанында).

- 1994 жылдың 9 тамызында азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Литов Республикасы арасындағы келісім (Күшіне енді 1999 жылдың 8 сәуірінде).

- 1993 жылдың 22 қазанында азаматтық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Моңғолия арасындағы келісім (Күшіне енді 1994 жылдың 14 сәуірінде).

- 1994 жылдың 9 тамызында азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Пәкістан Ислам Республикасы арасындағы келісім (Күшіне енді 2001 жылдың 9 ақпанында).

- 1995 жылдың 15 тамызындағы қылмыстық істер және экстрадициялау бойынша құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Туркия Республикасы арасындағы келісім (Күшіне енді 2000 жылдың 12 шілдесінде).

- 1997 жылдың 2 маусымындағы азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Өзбекстан Республикасы арасындағы келісім (Күшіне енді 1998 жылдың 29 қарашасында).

- 2011 жылдың 17 маусымындағы және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек көрсету туралы Қазақстан Республикасы мен Испания Әмірлігі арасындағы келісім (Күшіне енді 2012 жылдың 1 желтоқсанында).

2. Осы анализге сүйене отырып қарастырылған келісім шарттармен салыстырмалы кесте құру:

№	Шарттың атауы	Қарым-қатынас субъектісі	Берілмеген тұлғаларды қылмыстық қудалау негізі	Берілмеген тұлғаларды қылмыстық қудалаудан бас тарту негізі	Мерзімдері	Ерекше шарттар	Берілмеген тұлғаларды қылмыстық қудалау бойынша тапсырма

КОӨЖ – 3 сағат

ЖОСПАР

Оқу топбы үш топқа бөлінді. Әрбір топқа дайындауға келесідей тапсырмалар берілді:

- Қылмыстық істер бойынша берілмеген тұлғаларды қылмыстық қудалауға сұрау жіберу алгоритмі;

- Қылмыстық істер бойынша берілмеген тұлғаларды қылмыстық қудалау туралы сұрау салудың орындалу алгоритмі;

Тапсырманы орындау үшін 20-25 минут беріледі. Алгоритмді дайындау барысында әрбір позицияға Қазақстан Республикасының ішкі заңнамасының және халықаралық шарттардың баптарына орынды сілтеме жасау керек..

Келесідей нормативтік құқықтық актілерді пайдалану:

- 1993 жылдағы азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық қатынастар мен көмек көрсету туралы Минск конвенциясы;

- 2002 жылдығы азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық қатынастар мен көмек көрсету туралы Кишинев конвенциясы;

- Қазақстан Республикасының Қылмыстық процесс кодексі.

Тапсырма орындалғаннан кейін әрбір топ орындалған алгоритмдерді ұсынады. Ұсынылған үш презентация салыстырылады және жалпы позициялар анықталады. Орындалған жұмыс нәтижелерін қорытындылау және шешуші дауыс оқытушыда.

Тапсырма

Курсанттарға сабақ барысында жеке тапсырмалар беріледі, процестік құжаттар үлгісі негізінде ұстап берілмеген тұлғаларға қатысты қылмыстық қудалау туралы тапсырмаларды орындайды. Тапсырма жазбаша орындалады (Мүмкіндігінше А4 форматтағы паракқа).

Атқарылған жұмыстарды бағалауда оқытушы халықаралық және мемлекет ішіндегі нормативтік-құқықтық актілердің талаптарын, сондай-ақ құжат мазмұны мен ресімдеу стилінің сақталуына көңіл бөледі.

Тапсырма

1. Ұстап берілмеген тұлғаларды қылмыстық қудалауға қатысты нормативтік құқықтық актілерді зерделеу және конспектілеу:

- 1993 жылғы Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек және құқықтық қатынастар туралы Минск Конвенциясын конспектілеу

- 2002 жылғы Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек және құқықтық қатынастар туралы Кишинев Конвенциясын

- Қазақстан Республикасының Қылмыстық процесс кодексі..

2. Тақырып бойынша глоссарий құру.

3. Тақырыптар бойынша салыстырмалы кесте құру:

КӨЖ – 3 сағат

ӨЗІНДІК ЖҰМЫС ҮШІН ТАПСЫРМАЛАР

1. Төмендегі тақырыпшалар бойынша конспект жазу:

1) Қылмыстық қудалауды жүзеге асыру міндеті;

2) Қылмыстық қудалауды жүзеге асыру туралы тапсырма;

3) Қылмыстық қудалауды жүзеге асыру туралы тапсырма алғанға дейін өз азаматтарын қамауға алу;

4) Қылмыстық қудалау мәселесі бойынша қатынас тәртібі;

5) Қылмыстық қудалауды жүзеге асырудан бас тарту.

2. Аталмыш тақырып бойынша әдебиетті зерделеу.

3. Алдын-ала білім тексеру(дербес). Аталмыш пән бойынша тестілермен оқу-әдістемелік кешенде танысуға болады.

Ұсынылған әдебиеттер: 1-4, 8, 39-42, 50, 51-63, 71-82.

2.10. Пәнді оқыту бойынша әдістемелік ұсыным

«Қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастықты ұйымдастыру» пәнінің мақсаты Курсанттардың қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастықтың әдістері мен түрлерін игеру, Қылмысқа қарсы күрестегі құқыққорғау органдарының бірлескен әрекеттерінің құқықтық негіздері білімін тереңдету.

Курстың мақсатына қылмысқа қарсы күреске қатысты халықаралық құқықтық құжаттармен жұмыс жасауды үйрену болып танылады. (шетел азаматтарын қылмыстық қудалау, қылмыстық қылмыскерлерді ұстап беру, Интерполға шығу, мемлекеттердің қылмысқа қарсы күрестегі ынтымақтастықтығы).

Арнайы курстың маңызды мақсаты қылмысқа қарсы күрестегі мемлекеттердің ынтымақтастықтығын үйлестіретін Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдарымен қолданылатын халықаралық шарттарды тәжірибелік механизмімен курсанттарды таныстыру болып табылады.

Пәнді зерделеу кезінде курсанттардың білуі қажет:

- мемлекеттердің қылмысқа қарсы күрестегі ынтымақтастығын реттейтін Қазақстан Республикасының халықаралық және мемлекеттік ішкі нормативтік құқықтық актілерінің мазмұнын;

- Қазақстан Республикасы ішкі істер органдарының қылмысқа қарсы күрестегі шетел мемлекеттерінің құқық қорғау органдарымен өзара іс-әрекетінің механизмін меңгеру;

- Қылмысқа қарсы күрестегі Қазақстан Республикасының халықаралық шарттарының нормаларын тәжірибе жүзінде қолдануды;

- Қылмысқа қарсы күрес мәселелерін реттейтін Қазақстан Республикасының ұлттық актілерінің нормаларын тәжірибе жүзінде қолдануды;

- қылмыстық іс бойынша құқықтық көмек туралы іс жүргізу құжаттарын құрауды;

- қылмыстық іс бойынша құқықтық көмек туралы тапсырманы орындауды;

- Қылмысқа қарсы күрестегі өзара іс-әрекет бойынша талап етілген жағдайларда жедел шешім шығаруды.

Курстың маңызды мақсаты қылмысқа қарсы күрестегі мемлекеттердің ынтымақтастықтығын үйлестіретін Қазақстан Республикасының құқыққорғау органдарымен қолданылатын халықаралық шарттарды тәжірибелік механизмімен Курсанттарды таныстыру болып табылады. Сондықтан Курсанттарды Қылмысқа қарсы күрестегі мемлекеттердің халықаралық тәжірибесін дұрыс сұрыптауға, халықаралық шарттардың нормаларын ұғыну және түсінік бере білуге, оларды Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкестендіре білулеріне үйрету болып табылады.

Бағдарлама курстың барлық тақырыбы бойынша әдебиеттер тізімінен тұрады. Сонымен қатар оған қосылған әдебиеттер тізімі шетел ғалымдарының көзқарастарын көрсетуге жеткілікті.

2.11 Реферат жұмыстарын орындау бойынша нұсқаулық пен әдістемелік ұсыным

Рефератты орындау және рәсімдеу үшін қажетті әдістемелік нұсқау:

Реферат таңдалған тақырып бойынша курсанттың өзіндік зерттеуін білдіреді. Оның орындалуы курсанттың білімді оқу кезінде бекілуіне және жүйеленуіне бағытталған; белгілі бір тәжірибелік және ғылыми жаттығуларды шешу кезінде қолдануға бағытталған. Реферат өзіндік жұмысты игеруді, ғылыми әдебиетті, нормативтік материалды логикалық талдау жүргізуді үйренуге жеке басылық қорытынды жасауға дағдылықты тереңдетеді.

Рефераттың мазмұндық және нақтылық жақтары бар. Жұмыстың мазмұны құрылымдалған және кіріспеден, 3-4 сұрақ мазмұнды бөліктен және қорытындыдан тұрады.

Кіріспеде автор таңдалған тақырыптың өзектілігін, оның ғылыми және тәжірибелік маңыздылығын негіздейді, сонымен қатар тақырыптың өңділік дәрежесін талдайды (сонымен қатар зерттеудің қолданған қайнар көздеріне жалпы баға береді), зерттеудің мақсатын мен міндетін, оның жүргізу әдісін белгілейді.

Мазмұнды бөлігі таңдалған тақырыптың негізгі сұрақтарын жұмыстың мақсатына сәйкес қамтуы қажет. Екі немесе бірнеше тақырыпты бір тақырып шеңберіне қосу негізсіз болады, мысалы: құқықбұзушылық және құқықты іске асыру, құқықбұзушылық және құқықтық мінез-құлық және т.б. Тақырып бойынша жұмыс бір сұрақ бойынша түрлі көзқарас талдауын ұйғарады. Осыған байланысты, автор өзінің болжамын жан-жақты негіздеу қажет. Ғылыми сипат пен дербестіктің жоғары деңгейі жұмысқа базадағы жеке жинақталған анықтамалардың қалыптасуына септігін тигізеді. Берілген тақырыпты орындау кезінде ұғым сол немесе өзге де мемлекеттік-құқықтық құбылыстың маңызды және қажетті белгілерін топтастыруы қажет. Жұмыстың мазмұнын тәжірибелік материалды қолдану жағы маңыздылығын арттырады. Бұл шарттардың көшірмесі, соттардың шешімі, тарихы құқықтық ескерткіштер, нормативтік-құқықтық актілерден үзінділер, статистикалық көрсеткіштер болуы мүмкін. Аталған материалдарды ұсыным ретінде қолдану пайдалы емес, ал оны жұмыстың өзінде қолдану тиімдірек.

Қорытынды атқарылған жұмыстың қорытындысын және анағұрлым қызықты, мәселелі жағдайды қарастырып тақырып бойынша жалпы қорытындыны қамтуы қажет. Осы кезде автор өзінің ұсынымдарын және ұсынымдарын қысқа қайталауы қажет.

Реферат дербес зерттеу болып табылады. Сондықтан өз сөзімен жазылуы қажет, авторлық пікір мен қорытындыны ұстануы қажет. Қажетті сілтемесіз қайнар көздерді жазу плагиат болып саналады және «қанағаттанарлықсыз» болып бағаланады.

Рефератта үлкен тәжірибелік маңызы бар анағұрлым күрделі, өзекті, мәселелі сұрақтардың зерттеуі көрсетіледі. Осыған байланысты реферат құқық

нормасының қабылдануы, өзгеруі бойынша ұсынымдарда, тәжірибедегі жұмысшыларға арналған ұсынымдарда, жаңа анықтамалар өңдеумен (ғылыми талаптарға жауап беретін) айғақталатын жаңалықтың белгілі бір дәрежесі міндетті болуы қажет және т.б.

Рефераттың безендірілуі сыртқы беттен, жоспардан, пайдаланған қайнар көздерді, библиографияны көрсететін сілтемеден, беттердің параметрлерін қоюмен безендіру шектесуі қажет.

Сыртқы бет қағазға түсіріліп және Қазақстан Республикасы ішкі істер министрлігі, жоғарғы оқу орны, кафедра, тақырып, автордың (аты-жөні, оқу тобының нөмірі), ғылыми жетекшінің (ғылыми атағы немесе дәрежесі, қызметі, аты-жөні) көрсетілуі керек (№1 қосымшаны қараңыз). Екінші бетте (сыртқы бет – бірінші бет) тараулар, параграфтар, пункттер және беттер көрсетіле отырып, жұмыс жоспары орналастырылады. (№ 2 қосымшаны қараңыз).

Жұмыстың әр бір беті (сыртқы беттен басқасы) нөмірленеді. Әр тарау жаңа беттен басталады, әр бөлімнің мәтіні атаудан және жоспарға сәйкес реттік нөмірден басталады.

Компьютерлік немесе машинкаға басылған нұсқаудағы жұмыстың орындалуының артықшылығы бар. Компьютерлік нұсқауда (шрифт – 14; поля: жоғарғы жағы – 2 см., төменгісі – 2 см., оң жағы – 1, 5 см., сол жағы – 3 см.; интервал – жартылай) әдебиет пен қосымшаны қоспағанда жұмыс көлемі 20 – 24 бетті құрау қажет.

Қолданылған әдебиетке нұсқаулар әр уақыттау істелуі қажет. Сілтемелер мәтіннің төменгі жағына орналасады және бөлек немесе алпаспайтын нөмірден тұрады. Сілтемелердегі қайнар көз библиографиялық бейнелеу ережесіне сәйкес молықтырылады.

Библиографиялық бейнелімнің жалпы ережесі тиісті мемлекеттік стандарттармен белгіленеді.

РЕФЕРАТ ТАҚЫРЫПТАРЫ:

1. Қылмысқа қарсы күрестегі мемлекеттердің халықаралық ынтымақтастығын құқықтық реттеу мәселелері.
2. Қылмысқа қарсы күрес саласындағы халықаралық актілерді Қазақстан Республикасының ұлттық заңдарына енгізу.
3. Қазақстан Республикасының қылмыстық саясатының халықаралық аспектілері.
4. Қылмысқа қарсы күрестегі Қазақстан Республикасы ІІО ынтымақтастығының өзекті мәселелері.
5. Қылмысқа қарсы күрестегі Қазақстан Республикасы ІІО халықаралық ынтымақтастығының басымды бағыттары.
6. Халықаралық сипаттағы қылмыстар, құқықтық реттеу мәселелері және олармен күресу.
7. Трансұлттық қылмыстар туралы Қазақстан Республикасының қылмыстық

заңнамасы.

8. Трансұлттық ұйымдасқан қылмысқа қарсы БҰҰ конвенциясын енгізу мәселелері.
9. Азаптауға және өзге де қатал адамгершіліксіз қарау түрлеріне қарсы БҰҰ конвенциясын енгізу мәселелері.
10. Заңсыз көші-қонмен күрсудегі халықаралық ынтымақтастық мәселелері.
11. Есірткі құралдарымен және психотроптық заттармен заңсыз айналысумен күресудегі халықаралық ынтымақтастық мәселелері.
12. Қарумен заңсыз айналысумен күрсудегі халықаралық ынтымақтастық мәселелері.
13. Адам саудасымен күресудегі халықаралық ынтымақтастық мәселелері.
14. Ұйымдасқан қылмысқа қарсы күрсудегі халықаралық ынтымақтастық мәселелері.
15. ТМД мемлекеттер-қатысушыларының халықаралық ынтымақтастығының басымды бағыттары.
16. Қылмыстық іс бойынша құқықтық көмектің құқықтық тәртіптелу мәселелері.
17. Қылмыстық іс бойынша құқықтық көмек шеңберіндегі Қазақстан Республикасы ІІО өзара іс-әрекеттестігінің тәртібі.
18. Қылмыскерлерді ұстап беру туралы сұрауларды ұйымдастыру шеңберіндегі Қазақстан Республикасы ІІО өзара іс-әрекеттестігінің тәртібі.
19. Қылмыскерлерді ұстап беру – Қазақстан Республикасының қылмыстық және Қылмыстық процесс құқығының салааралық институты.
20. Қылмыстық іс бойынша құқықтық көмек туралы сұрауларды орындау шеңберінде адамның құқықтары мен бостандықтарын қорғау саласындағы халықаралық құқықтың негізгі принциптерін сақтау.
21. Қылмысқа қарсы күрестегі мемлекеттердің халықаралық ынтымақтастығын үйлестіру мақсатындағы құрылған халықаралық ұйымдар.
22. Интерпол – қылмыстық полицияның халықаралық ұйымы.
23. Интерполдың тарихы.
24. Интерполдың қызметінің ұйымдастырылу түрлері.
25. Халықаралық іздеуді ұйымдастырудың және жүргізудің құқықтық негіздері.

2.12 ӨЗІНДІК БАҚЫЛАУҒА АРНАЛҒАН ТЕСТ ТАПСЫРМАЛАРЫ

1. Сұраушы мекеме құқықтық көмек туралы тапсырманы орындау барысында сұратушы тараптың іс-жүргізу нормаларын қолдануы мүмкін бе?

- A) мүмкін емес;
- B) мүмкін;
- C) сұраушы мекеменің өтініші бойынша мүмкін, егер олар сұратушы тараптың заңдарына қайшы келмесе;
- D) тапсырманы орындау кезінде тек өз мемлекетінің заңнамасы қолданылады;
- E) аталған сұрақ халықаралық құқықта түсіндірілмейді.

2. Халықаралық іздестіруге хабарлау жатады:

- A) тергеуден, анықтаудан, соттан жасырынған, қашып кеткен, Қазақстанның аумағынан шығып кеткен тұлғалар;
- B) ұрланған және хабар-ошарсыз жоғалған тұлғалар, іздеу салушылардың шекарадан шыққандығы туралы мәлімет болуы;
- C) республикалық іздестіруге жарияланған тұлғалар
- D) тек А,В, пункттерінде көрсетілген жағдайда;
- E) халықаралық іздеу салуға хабарланған барлық тұлғалар.

3. Интерпол бағыты бойынша «сары бұрыштама» хабарлама құралады:

- A) хабар-ошарсыз жоғалған тұлғаны іздестіруге беру туралы;
- B) орналасқан жерін анықтау мақсатында, айыпталушыны іздестіру туралы;
- C) соттылығын қамауға алу және ұстап беру мақсатында, айыпталушыны іздестіру туралы;
- D) жедел жаттығуке алу ісі бойынша өтіп жатқан тұлғаға, шетелдегі оның қызметі туралы ақпарат алу мақсатында;
- E) мәйітке.

4. Интерпол бағыты бойынша «көк бұрыштама» хабарлама құралады:

- A) хабар-ошарсыз жоғалған тұлғаны іздестіруге беру туралы;
- B) орналасқан жерін анықтау мақсатында, айыпталушыны іздестіру туралы;
- C) соттылығын қамауға алу және ұстап беру мақсатында, айыпталушыны іздестіру туралы;
- D) жедел жаттығуке алу ісі бойынша өтіп жатқан тұлғаға, шетелдегі оның қызметі туралы ақпарат алу мақсатында;
- E) мәйітке.

5. Интерпол бағыты бойынша «жасыл бұрыштама» хабарлама құралады:

- A) хабар-ошарсыз жоғалған тұлғаны іздестіруге беру туралы;
- B) орналасқан жерін анықтау мақсатында, айыпталушыны іздестіру туралы;
- C) соттылығын қамауға алу және ұстап беру мақсатында, айыпталушыны іздестіру туралы;
- D) жедел жаттығуке алу ісі бойынша өтіп жатқан тұлғаға, шетелдегі оның қызметі туралы ақпарат алу мақсатында;
- E) мәйітке.

5. Интерполдың Бас Хатшылығы құрылымына кіреді:

- A) алты бөлімше
- B) үш бөлімше
- C) бес бөлімше
- D) төрт бөлімше
- E) жеті бөлімше.

6. Есірткі қылмыстарымен күресудегі Шанхай комиссиясы құрылды:

- A) 1907 жылы;
- B) 1909 жылы;
- C) 1911 жылы;
- D) 1913 жылы;
- E) 1919 жылы.

7. Есірткі құралдары жөніндегі БҰҰ комиссиясының құрамына кіреді:

- A) ЭКОСОС пен тағайындалатын 40 мүше;

- B) БҰҰ Бас хатшылығымен тағайындалатын 35 мүше;
- C) БҰҰ Бас Ассамблеясымен сайланатын 50 мүше;
- D) Қауіпсіздік Кеңесімен тағайындалатын 40 мүше;
- E) БҰҰ құрылымында мұндай орган болмайды.

8. Есірткі құралдарын бақылау жөніндегі Халықаралық Кеңес:

- A) Интерполдың Бас ассамблеясымен тағайындалатын 15 мүше-сарапшылардан тұрады;
- B) Интерполдың Бас хатшылығымен тағайындалатын 20 мүше-сарапшылардан тұрады;
- C) Интерполдың Бас хатшылығымен тағайындалатын 30 мүше-сарапшылардан;
- D) БҰҰ Бас Ассамблеясымен тағайындалатын 13 мүше-сарапшылардан тұрады;
- E) ЭКОСОС пен тағайындалатын 13 мүше-сарапшылардан тұрады;

9. Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер жөніндегі құқықтық көмек және құқықтық қатынастар туралы Минск Конвенциясында шығындарды өтеу туралы мәселе қалай реттеледі?

- A) аталған мәселе Конвенцияда қарастырылмайды;
- B) сұраушы тарап шығынды өтейді;
- C) сұратушы тарап шығынды өтейді;
- D) қай аумақта туындаған шығынды сол тарап өтейді, егер Конвенцияда басқадай көзделмеген жағдайда;
- E) шығындар арнайы халықаралық қордан өтеледі.

10. Минск Конвенциясында құқықтық көмек көрсетуге байланысты шығындардың орнын толтыру қалай реттеледі?

- A) келісуші тараптар құқықтық көмек көрсету кезінде туындаған шығындардың барлығын өздері көтереді;
- B) сұраушы тарап шығындардың орнын толтыруды талап етуі мүмкін;
- C) құқықтық көмек көрсету сұраушы тараптың есебінен жүзеге асырылады;
- D) сұраушы тарап шығынның бөлігін ғана өтейді;
- E) шығындар арнайы халықаралық қордан өтеледі.

11. Интерпол бағыты бойынша «қызыл бұрыштама» хабарлама құралады:

- A) хабар-ошарсыз жоғалған тұлғаны іздестіруге беру туралы;
- B) орналасқан жерін анықтау мақсатында, айыпталушыны іздестіру туралы;
- C) соттылығын қамауға алу және ұстап беру мақсатында, айыпталушыны іздестіру туралы;
- D) жедел жаттығуға алу ісі бойынша өтіп жатқан тұлғаға, шетелдегі оның қызметі туралы ақпарат алу мақсатында;
- E) мәйітке.

12. Қазақстан Республикасында Интерпол бағыты бойынша сұрау салудың (запрос) орындалуын тапсыру кімге тыйым салынады?

- A) техникалық құрам қызметкерлеріне, сонымен бірге өз мамандығы бойынша кемінде бір жыл жұмыс істеген офицерлік құрамның аттестациялаудан өткен қызметкерлеріне;
- B) тәртіптік жазалары бар қызметкерлерге;
- C) техникалық құрам қызметкерлеріне, сонымен бірге өз мамандығы бойынша кемінде екі жыл жұмыс істеген офицерлік құрамның аттестациялаудан өткен қызметкерлеріне;
- D) рұқсаты болмаған қызметкерлерге;
- E) сұрау салу органдардың басшыларымен ғана орындалады.

13. Қазақстан Республикасының ҚІЖ кодексінде қылмыстық іс бойынша шетел мемлекеттерінің құзырлы мекемелерімен және лауазымды тұлғаларымен Қылмыстық процессді жүргізетін органдардың өзара іс-әрекеттестік тәртібі реттеледі:

- A) 54 тарауда;

- B) 53 тарауда ;
- C) 52 тарауда;
- D) 50 тарауда;
- E) дұрыс жауап жоқ.

14. Сұраушы тараптың мекемесіне шақырту бойынша келген куәгер мен жәбірленушінің қолсұғылмаушылық кепілдігі мерзімі аяқталады:

- A) сол күннен бастап 5 тәулік мерзімі өткен соң, куәгер мен жәбірленушінің қатысуының қажет еместігін оны сұратып отырған әділет орны мекемесі хабарлайды;
- B) сол күннен бастап 20 тәулік мерзімі өткен соң, куәгер мен жәбірленушінің қатысуының қажет еместігін оны сұратып отырған әділет орны мекемесі хабарлайды;
- C) сол күннен бастап 15 тәулік мерзімі өткен соң, куәгер мен жәбірленушінің қатысуының қажет еместігін оны сұратып отырған әділет орны мекемесі хабарлайды;
- D) сол күннен бастап 10 тәулік мерзімі өткен соң, куәгер мен жәбірленушінің қатысуының қажет еместігін оны сұратып отырған әділет орны мекемесі хабарлайды;
- E) аталған сұрақ конвенцияда қарастырылмайды.

15. Сұраушы тараптың мекемесіне шақырту бойынша келсе куәгер мен жәбірленушінің (иммунитеті) қолсұғылмаушылығы нені білдіреді?

- A) егер ол шетел мемлекетінің азаматы болып табылса, мемлекеттік шекарадан өткеннен бұрын немесе дейін жасаған әрекеті үшін тұтқынға алынуы және күштеп әкелінуі, қылмыстық немесе әкімшілік жауапкершілікке тартылуы мүмкін;
- B) егер ол шетел мемлекетінің азаматы болып табылса, мемлекеттік шекарадан өткеннен бұрын немесе дейін жасаған әрекеті үшін тұтқынға алынуы және күштеп әкелінуі, қылмыстық немесе әкімшілік жауапкершілікке тартылуы мүмкін емес;
- C) өз азаматтығына қарамастан ол мемлекеттік шекарадан өткеннен бұрын немесе дейін жасаған әрекеті үшін тұтқынға алынуы және күштеп әкелінуі, қылмыстық немесе әкімшілік жауапкершілікке тартылуы мүмкін емес;
- D) тек көрінеу жалған айғақ бергенде қылмыстық жауапкершілікке тартылуы мүмкін;
- E) аталған сұрақ конвенцияда қарастырылмайды.

16. ИСООНУП – бұл ...

- A) трансұлттық экономикалық және ұйымдасқан қылмыстарға қарсы күрес жөнінде БҰҰ бөлімшесі;
- B) қылмыстық сот төрелігі саласындағы БҰҰ ақпараттық байланысы;
- C) әуе және теңіз полиция порттарының халықаралық ассоциациясы (қауымдастығы);
- D) есірткіні бақылау жөніндегі халықаралық ассоциациясы;
- E) есірткіні бақылау жөніндегі БҰҰ бағдарламасы.

17. Қазақстан Республикасының азаматы шетел мемлекетіне берілуі мүмкін бе?

- A) берілуі мүмкін
- B) берілуі мүмкін, егер бұл халықаралық шарттармен белгіленсе;
- C) берілуі мүмкін, егер ол халықаралық қылмыс жасады деп айыпталса;
- D) берілуі мүмкін емес, ешқандай жағдайда;
- E) аталған сұрақ халықаралық құқық және ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ заңдарымен реттелмейді.

18. Қазақстан Республикасында саяси баспана алған тұлға шетел мемлекетіне берілуі мүмкін бе?

- A) берілуі мүмкін
- B) берілуі мүмкін, егер бұл халықаралық шарттармен белгіленсе;

- C) берілуі мүмкін, егер ол халықаралық қылмыс жасады деп айыпталса;
- D) берілуі мүмкін емес, ешқандай жағдайда;
- E) аталған сұрақ халықаралық құқық және ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ заңдарымен реттелмейді.

19. Тұлғаны қылмыстық жауапкершілікке тарту үшін ұстап берудің (выдачи) негізі болып табылады

- A) егер тұлға қылмыс жасаса, ол үшін оған сотпен бас бостандығынан айыруға кемінде алты ай мерзімге үкім шығарылса
- B) егер тұлға қылмыс жасаса, ол үшін оған сотпен бас бостандығынан айыруға кемінде бір жыл мерзімге үкім шығарылса
- C) егер тұлғаның жасаған қылмысы үшін, бас бостандығынан айыруға кемінде алты ай мерзімге жаза тағайындалса
- D) егер тұлғаның жасаған қылмысы үшін, бас бостандығынан айыруға кемінде бір жыл мерзімге жаза тағайындалса
- E) ешқандай арнайы негіз болмайды.

20. Жазаны өтеуі үшін тұлғаны ұстап беру негізі болып саналады

- A) егер тұлға қылмыс жасаса, ол үшін оған сотпен бас бостандығынан айыруға кемінде алты ай мерзімге үкім шығарылса
- B) егер тұлға қылмыс жасаса, ол үшін оған сотпен бас бостандығынан айыруға кемінде бір жыл мерзімге үкім шығарылса
- C) егер тұлғаның жасаған қылмысы үшін, бас бостандығынан айыруға кемінде алты ай мерзімге жаза тағайындалса
- D) егер тұлғаның жасаған қылмысы үшін, бас бостандығынан айыруға кемінде бір жыл мерзімге жаза тағайындалса
- E) ешқандай арнайы негіз болмайды.

21. Мемлекеттердің Қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастығы белгіленген принциптерде негізделеді:

- A) 1945 жылғы Біріккен Ұлттар Ұйымының Жарғысында;
- B) 1970 жылғы БҰҰ жарғысына сәйкес мемлекеттер арасындағы достық қарым-қатынастарға және ынтымақтастыққа қатысты халықаралық құқық принциптері туралы Декларацияда;
- C) 1975 жылғы Еуропадағы қауіпсіздік және ынтымақтастық жөніндегі жиналысының қорытынды Актісінде;
- D) мемлекеттердің ұлттық заңдарында;
- E) А,Б,В,Г пункттерінде барлық көрсетілгендер.

22. Мемлекеттердің Қылмысқа қарсы күрестегі қызметін үйлестіруші БҰҰ-ның негізгі органы болып табылады:

- A) Бас Ассамблея;
- B) Бас хатшылық;
- C) ЭКОСОС;
- D) Қауіпсіздік кеңесі;
- E) Халықаралық Сот.

23. Халықаралық сипаттағы қылмыстық қылмыстар - бұл ...

- A) түрлі салалардағы бейбітшілік ынтымақтастыққа зардап келтіретін және мемлекеттер арасындағы дұрыс қарым-қатынасқа теріс ықпал ететін, халықаралық қылмыстарға жатпайтын, халықаралық шарттармен көзделген қоғамға қауіпті әрекет;
- B) түрлі салалардағы бейбітшілік ынтымақтастыққа зардап келтіретін және мемлекеттер арасындағы дұрыс қарым-қатынасқа теріс ықпал ететін, халықаралық қылмыстарға жатпайтын, халықаралық шарттармен және мемлекеттердің заңдарымен көзделген қоғамға қауіпті әрекет;
- C) түрлі салалардағы бейбітшілік ынтымақтастыққа зардап келтіретін және мемлекеттер арасындағы дұрыс қарым-қатынасқа теріс ықпал ететін, халықаралық қылмыстарға жатпайтын, ұлттық қылмыстық заңдармен көзделген қоғамға қауіпті әрекет;
- D) түрлі салалардағы бейбітшілік ынтымақтастыққа зардап келтіретін және мемлекеттер арасындағы дұрыс қарым-қатынасқа теріс ықпал ететін, халықаралық қылмыстарға жататын, халықаралық шарттармен көзделген қоғамға қауіпті әрекет;
- E) Халықаралық шарттармен көзделген қылмыстар, оларға жауапкершілікті осы мақсаттар үшін Халықаралық қылмыстық сот құру арқылы жүзеге асырылады.

24. Қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық шарттар реттеу түрі бойынша жіктеледі:

- A) екі жақты, көп жақты;
- B) мемлекетаралық, үкіметаралық, ведомствоаралық;
- C) қылмыстың жекелеген түрлерімен күресудегі ынтымақтастықты реттеуші мәселелер, қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсетудің халықаралық-құқықтық негіздерін реттеуші мәселелер;
- D) өзі орындалатын, өзі орындалмайтын;
- E) әмбебап, аймақтық, жергілікті.

25. Қазіргі Интерполды құру бастамашылығы кіммен қабылданды:

- A) Австрия полициясының бастығы – Шобер (XX ғ. 20-шы жылдары);
- B) ресей ғалым-заңгері – Ф.Ф. Мартенс;
- C) Монак мемлекетінің басшысы – герцог Альберт-1 (XX ғ. басы);
- D) Франция үкіметі;
- E) Америка Құрама Штаттарының үкіметі.

26. Кепіл тұтқынға алумен (захват заложника) күрес туралы Конвенцияға сәйкес кепіл тұтқынға алу актісін жасаған қылмыскерді ұстап беру өтінішінен бас тартылуы мүмкін:

- A) егер сұратушы мемлекеттен ондай тұлғаның нәсіліне, дініне, ұлттық және этникалық түріне немесе саяси көзқарастарына байланысты себептері бойынша, ұстап беру туралы өтінішінің дәйекті негізі бар деп жаттығутелген жағдайда;
- B) аталған тұлға жағынан зардап келтірілсе;
- C) егер мемлекеттер арасында ұстап беру туралы тиісті шарт бекіلمесе;
- D) егер мемлекет мұндай тұлғаны Халықаралық қылмыстық трибуналға тапсыру керек деп шешім қабылдағанда;
- E) тек А,В, пункттерінде көрсетілген жағдайда ғана.

27. Қазіргі уақытта жалған ақша жасаумен күресу аясындағы халықаралық ынтымақтастығының барлық мәселелері толық белгіленеді:

- A) Біріккен Ұлттар Ұйымында Организации Объединённых Наций;
- B) Халықаралық Қылмыстық полиция ұйымында (Интерпол);
- C) жалған ақша жасаумен күресу жөніндегі Орталық бюрода;
- D) (ЭКОСОС) экономикалық және әлеуметтік кеңесте;

Е) жалған ақша жасаумен күрес аясындағы ықпалдастық мәселелерімен осы органдардың бірде біреуі айналыспайды.

28. ЮНФДАК – бұл ...

- А) Есірткі құралдары жөнінде БҰҰ комиссиясы;
- В) Есірткі құралдары жөнінде бөлімшесі;
- С) Есірткі құралдарын бақылау жөнінде Халықаралық кеңесі;
- Д) Есірткі құралдарын бақылау жөнінде БҰҰ бағдарламасы;
- Е) Есірткі құралдарын теріс пайдалануға қарсы күрес жөнінде қоры.

29. Есірткі құралдары мен психотроптық заттардың заңсыз айналымына қарсы күрес туралы Конвенцияға сәйкес «бақыланатын жеткізілім» («контролируемая поставка») нені білдіреді - ...

- А) Есірткі құралдардың, психотроптық заттардың заңсыз немесе күмән келтіретін партияларын бір немесе бірнеше мемлекеттердің аумағына әкелуге және әкетуге рұқсат бермейтін әдіс;
- В) Есірткі құралдардың, психотроптық заттардың заңсыз немесе күмән келтіретін партияларын бір немесе бірнеше мемлекеттердің аумағына әкелуге және әкетуге рұқсат бермейтін, осы Конвенцияның қосымшасында сипатталған, 1 Кестесінде және 2 Кестесінде көрсетілген әдіс;
- С) осы Конвенцияның қатысушы-мемлекетінің аумағы арқылы аса ірі көлемдегі есірткілердің заңсыз жөнелтілуін анықтау және алдын-алу бойынша операциясы;
- Д) заңсыз есірткі саудасымен айналысатын қылмыстық топтарды тұтқынға алу және жауапкершілікке тарту бойынша операциясы;
- Е) есірткі құралдарымен және психотроптық заттармен заңсыз операцияларына байланысты кінәлі тұлғаларды соттық жазаға тарту үшін мемлекеттерге ұстап беру және тапсыру мақсатында Интерполмен атқарылатын шаралар.

30. Қылмыстық істер бойынша құқық көмек туралы тапсырманы орындау кезінде

- А) сұратушы тараптың заңнамасы қолданылады;
- В) сұраушы тараптың заңнамасы қолданылады;
- С) екі тараптың заңнамасы қолданылады;
- Д) сұратушы тараптың өтініші бойынша сұраушы тараптың заңнамасы қолданылуы мүмкін, сұраушы тараптың заңнамасы қолданылады;
- Е) халықаралық құқықта аталған сұрақ реттелмейді.

Білім алушылардың білімін бағалау өлшемі

Білім алушылардың үлгерімін ағымдық бақылау – академиялық кезең ішінде, кестеге сәйкес оқытушылардың аудиториялық және аудиториялардан тыс сабақтарда білім беру бағдарламасына сәйкес білім алушылардың білімін жүйелі тексеру.

Межелік бақылау (МБ1, МБ2) - білім алушылардың білімін бір оқу пәнінің ірі бөлімін (модулін) аяқтағаннан кейін бақылау.

Курсанттарды пән бойынша қорытынды бақылауға жіберу үлгерімнің ағымдық бақылауының бағасынан (бұл ретте курсантта оқылған пәннің әрбір тақырыбы бойынша кемінде бір баға болуы тиіс) және аралық бақылаулардың бағасынан құралатын рұқсат рейтингісінің (РР) бағасы негізінде жүзеге асырылады.

$$(УАБ+МБ1+МБ2) : 3 = РР$$

Пән бойынша қорытынды баға (қорытынды баға) жіберу рейтингісінің бағасы (60%) және қорытынды бақылау (40%) (емтихан бағасы (Е))) кіреді.

$$РР \times 60\% + Е \times 40\% = \text{Қорытынды баға}$$

«А», «А-» («өте жақсы») – егер білім алушы барлық бағдарламалық материалды терең және мықты игерсе, оны толық, жеткілікті, сауатты және қисынды түрде баяндайды, тапсырманың түрін өзгерту кезінде жауаппен қиындатпайды, қойылған міндеттерді еркін орындайды, монографиялық материалдың білімін көрсетеді, қабылданған шешімдерді дұрыс негіздейді, практикалық жұмыстарды орындаудың жан-жақты дағдылары мен тәсілдерін біледі, материалды өз бетінше жалпылап, қателерге жол бермей баяндайалады;

«В+», «В», «В-», «С+» («жақсы») – егер білім алушы бағдарламалық материалды қатты білсе, оны сауатты және мәні бойынша баяндаса, сұраққа жауап беруде елеулі дәлсіздікті жібермесе, теориялық ережелерді дұрыс қолдана алады және практикалық тапсырмаларды орындау кезінде қажетті дағдыларды меңгерген;

«С», «С-», «D+», «D» («қанағаттанарлық») – егер білім алушы негізгі материалды ғана меңгерсе, дұрыс емес тұжырымдауға жол берсе, бағдарламалық материалды мазмұндаудағы реттілікті бұзса және практикалық тапсырмаларды орындауда қиындықтарға тап болса;

«F» («қанағаттанарлықсыз») – егер білім алушы бағдарламалық материалдың едәуір бөлігін білмесе.

Дәстүрлі шкалаға ауыстырылған білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау балдық-рейтингтік әріптік жүйесі

Әріптік жүйе бойынша бағалар	Балдардың сандық эквиваленті	Пайыздық құрамы	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалар
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D-	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-49	

2.13. ПӘН БОЙЫНША ЕМТИХАН СҰРАҚТАРЫ

1. Қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастық туралы Қазақстан Республикасының УКП (КПБ).

2. Қылмыстық қудалау құқықтық көмектің бір түрі ретінде.

3. Қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастықтың мәні және мазмұны.

4. Тұлғаны ұстау кезіндегі мерзім.

5. Интерполдың атқарушы комитеті: құрылымы, мақсаты, қызметі.

6. Интерпол бойынша тұлғаның идентификациясы.

7. Интерпол тарихы.

8. Қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастықтың нысандары.

9. Интерполдың Бас Ассамблеясының қызметі.

10. Қазақстан Республикасымен бекітілген Қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық шарттар.

11. Қылмысқа қарсы күрестегі мемлекеттердің халықаралық ынтымақтастығы.

12. Халықаралық Қылмысқа қарсы күрестегі мемлекеттердің халықаралық ынтымақтастығы.

13. Жалпы-қылмыстық Қылмысқа қарсы күрестегі мемлекеттердің халықаралық ынтымақтастығы.
14. Экономикалық қылмыстармен күресудегі мемлекеттердің халықаралық ынтымақтастығы.
15. Терроризммен күресудегі мемлекеттердің халықаралық ынтымақтастығы.
16. Нашакорлық құралдар мен психотроптық заттармен заңсыз айналысумен күресудегі мемлекеттердің халықаралық ынтымақтастығы.
17. Қылмысқа қарсы күрестегі Қазақстан Республикасының халықаралық ынтымақтастығының халықаралық-құқықтық және ұлттық құқықтық негіздері.
18. Қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастықты үйлестіру мақсатында құрылған халықаралық ұйымдар.
19. Халықаралық мазмұндағы қылмыстармен күресудегі мемлекеттердің халықаралық ынтымақтастығы.
20. Қылмыстың алдын-алу және құқықбұзушыларды қарау бойынша БҰҰ Конгресі: мақсаты, міндеті, қызметі, жұмыс тәртібі.
21. Интерполдан келетін сұрауларды жіктеу.
22. Қылмысқа қарсы күрестегі мемлекеттердің халықаралық ынтымақтастығының мәселелері.
23. Қылмысқа қарсы күрестегі Қазақстан Республикасының өзге де мемлекеттермен халықаралық ынтымақтастығының құқықтық негіздері.
24. Ұстап беру туралы талапты жасау тәртібі.
25. Қылмыстық іс бойынша құқықтық көмектің бір түрі ретінде сараптама жүргізу.
26. Құқықтық көмек ретінде обыск, изъятие, пересылка вещественный құжаттарды жүргізу.
27. Қылмыстық қудалауды жүзеге асыру туралы тапсырма.
28. Халықаралық құқықбұзушылықтың түрлері: ұғымы, түрлері, ерекшеліктері.
29. Интерполмен жүзеге асырылған іздестіру түрлері.
30. Қазақстан Республикасындағы Интерполдың ҰОБ Қазақстан Республикасының басқа құқыққорғау органдарымен өзара әрекеттестігі.
31. Құқықтық көмектің бір түрі ретінде құжаттарды тапсыру.
32. Қылмыстық іс бойынша құқықтық көмектің бір түрі ретінде тараптардан жауап алу.
33. Нашакорлық құралдар мен психотроптық заттармен заңсыз айналысумен күресудегі Қазақстан Республикасы Интерполының ҰОБ қызметі.
34. Автотранспорттық құралдарын айдап кетумен күресудегі Қазақстан Республикасы Интерполының ҰОБ қызметі.
35. Экономикалық қылмыстармен күресудегі Қазақстан Республикасы Интерполының ҰОБ қызметі.
36. Өнер шығармашылығы мен антиаквариатты ұрлаумен күресудегі Қазақстан Республикасы Интерполының ҰОБ қызметі.

37. Куәгерлер, жәбірленушілер, азаматтық шағымданушылар, азаматтық жауапкерлер, олардың өкілдіктері мен сарапшылар ретінде шақырылған тұлғалардың кепілдіктері.

38. Интерполдың Бас хатшылығы: құрылымы, міндеті, қызметі.

39. Интерполдың құрылымы.

40. Құқықтық көмектің бір түрі ретінде құжаттарды құрау және жіберу.

41. Қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастықтың түрі ретінде тәжірибе алмасу, мамандармен алмасу және оларды оқыту.

42. Қылмысқа қарсы күрестегі Қазақстан Республикасының халықаралық ынтымақтастығының негізгі бағыттары.

43. БҰҰ – Қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастықты үйлестіруші.

44. Қылмыстық іс бойынша құқықтық көмек туралы бас тарту негізі.

45. Ұстап беруден бас тарту негізі.

46. Қылмыстың алдын-алу және онымен күресу бойынша БҰҰ комитеті (міндеттері, қызметі, құрылымы).

47. Қазақстан Республикасының аумағында шетел азаматтарының қылмыс жасағандары үшін жауапкершілігі.

48. Ұстап беру туралы талаптың жасалу тәртібі.

49. Ұстап берілген тұлғаның қылмыстық қудалау шектері.

50. Қылмыстық іс бойынша құқықтық көмек: мәні, деңгейі, негізі, құқықтық негіздері.

51. Қазақстан Республикасы Интерполының ҰОБ сұрауларының орындалу тәртібі.

52. Қылмыстық іс бойынша құқықтық көмек туралы тапсырманың орындалу тәртібі.

53. Қазақстан Республикасы Интерполының ҰОБ-дағы ақпаратты өңдеу тәртібі.

54. Интерполмен халықаралық іздестіруді жүзеге асыру тәртібі.

55. Қылмыстық іс бойынша құқықтық көмек көрсету туралы тапсырма.

56. Қазіргі заманғы Қылмысқа қарсы күрестегі мемлекеттердің халықаралық ынтымақтастығының мәселелері.

57. Қазақстан Республикасы Интерполының ҰОБ: мақсаты, міндеті, қызметі.

58. Экстрадиция: ұғымы, құқықтық негіздері, түрлері.

59. Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсетуден бас тарту негіздері.

60. Ұстап беруден бас тарту негіздері.

61. Қылмыстың алдын-алу және онымен күресу бойынша БҰҰ комитеті (міндеттері, қызметі, құрылымы).

62. 1961 жылғы есірткі құралдары туралы бірыңғай конвенцияның негізгі ережелері.

63. 1988 жылғы есірткі құралдары мен психотроптық заттардың заңсыз айналымына қарсы Біріккен Ұлттар Ұйымының конвенциясының негізгі ережелері.

64. 1971 жылғы Психотроптық заттар туралы конвенцияның негізгі ережелері.

65. 1996 жылғы БҰҰ-ның трансұлттық ұйымдасқан қылмысқа қарсы конвенциясының негізгі ережелері.

66. 1979 жылғы БҰҰ-ның кепілдікке алуға қарсы күрес туралы конвенциясының негізгі ережелері

67. 1993жылғы азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық қатынастар туралы Минск конвенциясының негізгі ережелері.

68. 1989 жылғы жалдамалыларды тарту, пайдалану, қаржыландыру және оқытуға қарсы халықаралық конвенцияның негізгі ережелері

69. 1990 жылғы БҰҰ-ның қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға, іздестіруге, алып қоюға және тәркілеуге қатысты конвенциясының негізгі ережелері.

70. Қазақстан Республикасының аумағында жасалған қылмыстарды жасағаны үшін шетел азаматтарының жауапкершілігі.

71. Ұстап беру туралы өтінішті қарау тәртібі.

72. Берілген адамның қылмыстық қудалау шегі.

73. Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек: мәні, ауқымы, негізі, құқықтық негізі.

74. Қазақстан Республикасы Интерполының ҰОБ-нің сұрауын орындау тәртібі.

75. Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек туралы нұсқаулықты орындау тәртібі.

76. Қазақстан Республикасы Интерполының ҰОБ-да ақпаратты өңдеу тәртібі.

77. Интерполдың халықаралық іздеу тәртібі.

78. Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету жөніндегі нұсқаулық.

79. Қазіргі кезеңдегі қылмысқа қарсы күрестегі мемлекеттердің халықаралық ынтымақтастық мәселелері.

80. Қазақстан Республикасы Интерполдың ҰОБ: мақсаттары, міндеттері, функциялары.

81. Экстрадициялау: тұжырымдамасы, құқықтық негіздері, түрлері, негіздері.

82. 2002 жылғы «Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша көмек пен құқықтық қатынастар туралы» Кишинев конвенциясының негізгі ережелері.

83. Қазақстан Республикасының Қылмыстық процесс және қылмыстық заңнаманың, қылмысқа қарсы күрестегі халықаралық ынтымақтастықтағы жаңашылықтары туралы.

84. Қазақстан Республикасының заңнамасында қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы халықаралық нормаларды имплементациялау.

85. Қазақстан Республикасының заңнамасына қылмыскерлерді экстрадициялау туралы халықаралық нормаларды имплементациялау.

86. Халықаралық қылмыстарға қарсы іс-қимыл жөніндегі халықаралық нормаларды Қазақстан Республикасының заңнамасына имплементациялау.

87. Құқық қорғау органдарының қылмыспен күрес саласындағы құқық қолдану практикасының мәселелері.

88. Халықаралық қылмыстық құқықтың мәні мен мазмұны.

89. Адам саудасына қарсы күрестегі мемлекеттердің халықаралық ынтымақтастығы.

90. Қазақстан Республикасының қылмыстылықпен күрес саласындағы мемлекеттердің халықаралық ынтымақтастығындағы келісім-шарттық негізі.

2.14. Құрастырған: мемлекеттік-құқықтық пәндер кафедрасының доценті, полиция подполковнигі С.С. Түсіпбеков.